

De Blaarkopper

Nieuwsbrief over Blaarkopvee

Jaargang 10, nummer 1

juni 2009

Voorwoord

Een lezer staat er vaak niet bij stil wat er aan vooraf gaat voordat er een kant en klaar exemplaar van een blad op de deurmat valt. Het begint al met het versturen met een bericht dat de redactie weer bezig is met een nieuw nummer. Via de mail krijgen lezers en geïnteresseerden de kans om vóór de datum van de deadline informatie aan te leveren. Het is altijd weer spannend hoeveel reacties er vervolgens binnenkomen. De reacties komen vaak vanuit heel diverse richtingen. Opvallend is dat hobbydierhouders misschien nog wel meer reageren dan de echte melkveehouders die er hun brood mee moeten verdienen. Eigenlijk ook niet zo verwonderlijk, zij zijn immers druk in de weer met de dagelijkse bezigheden op het bedrijf en nemen niet zo snel het fototoestel in de hand om een mooi plaatje te schieten en er een aardig verhaaltje bij te schrijven. Dat laten ze liever aan de redactie over; zo van 'kom maar eens langs'. Maar helaas, 'onze' tijd is ook beperkt.

Bijvoorkeur hanteren we als redactie een vast patroon voor ieder nummer, maar soms zijn er wat andere zaken en ook deze keer wijken we iets af van de vaste rubrieken. Wel belangrijk is de stiereninformatie, en we hadden een vriendelijke oproep gedaan aan de veehouders om informatie over dochters van stieren door te geven. Helaas was de respons nog erg beperkt. Mogelijk kunnen we vanuit de Blaarkopstichting nog een ander systeem bedenken om de info te bemachtigen. Op allerlei manieren is men met blaarkoppen aan de slag en ook uit de reacties na het verschijnen van een nummer van De Blaarkopper merken we meer en meer hoe het blad gewaardeerd wordt. Daar doen we het voor.

De Blaarkopper is het communicatiemiddel bij uitstek en dat we die gratis kunnen toesturen aan geïnteresseerden is wel heel bijzonder. Binnen enkele projecten, waarover meer in dit nummer, is geld beschikbaar voor communicatie en daarnaast zijn de vrijwillige bijdragen van individuen en bedrijven heel belangrijk. Wij hopen dat u ook dit nummer weer met veel genoegen leest en wensen u veel blaarkopsucces.

Zwanet Faber

Verder in dit nummer:

- 2 De Blaarkopstichting
- 3 Podium
- 4 Bedrijfsreportage Hoogeveen
- 6 Blaarkopstudiedag 2009
- 7 Noord-Hollanders op excursie
- 8 Allerhande
- 10 Stiereninformatie
- 12 Vijf generaties Johanna
- 13 Versterking fokkerij Blaarkop
- 14 Favoriete koeien
- 16 Eureka en Groene Hart
- 17 Uit de oude doos
- 20 Vraag & Aanbod

Colofon

De Blaarkopper is een gezamenlijke uitgave van de Blaarkopstudieclub "Utrecht e.o." en de Bond van Blaarkopfokkers in de provincie Groningen en wordt ondersteund door de Blaarkopstichting. De oplage is ongeveer 750 stuks.

De Blaarkopper wordt ook digitaal verzonden.

Als u ons uw mailadres geeft sturen wij het naar u toe.

Redactie

J. Nagel, Z.M. Faber en H.F. Cnossen.

P/a: Schuur 5, 9205 BE Drachten

e-mail: zfaber@xs4all.nl

tel: 0512 546659

De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele onjuistheden in de artikelen

Vrijwillige financiële bijdrage

U krijgt De Blaarkopper gratis toegezonden.

De productie- en verzendkosten bedragen ca. € 2,50.

Wij stellen een vrijwillige financiële bijdrage zeer op prijs.

Wij verzenden geen acceptgiro's.

U kunt uw bijdrage overmaken op bankrekeningnummer **3977.63.603** t.n.v. de Blaarkopstichting onder vermelding van 'bijdrage De Blaarkopper'.

Het volgende nummer: november 2009

U kunt eventuele kopij aanleveren bij de redactie vóór 15 oktober 2009. De redactie beoordeelt of het wordt opgenomen in De Blaarkopper.

Blaarkopstichting

P/a Schuur 5
9205 BE Drachten

zfaber@xs4all.nl
Blaarkop@planet.nl

Veel te doen; samen de schouders eronder

Communicatie en gegevensverzameling

Met het genereren van projectgelden komt er heel wat werk op ons af. We willen er met man en macht aan werken om de midelen ten volle te benutten. De extra Blaarkopstudiedag was voor een deel al een resultaat van de benutting. Was het als opzet een tweejaarlijks gebeuren, nu gaan we ieder jaar een dergelijke dag organiseren, en wie weet een volgende keer voor de variatie op een andere locatie, vanzelfsprekend met blaarkoppen bij de hand.

Voor de uitvoering van projecten moet aan heel wat voorwaarden worden voldaan en dat vraagt ook de nodige menskracht en bereidwilligheid van veehouders met blaarkoppen. Een eenvoudige en gemakkelijke manier is om gebruik te maken van mailberichten. Daarbij vragen wij meermalen om respons en we zouden het aantal reacties nog wel iets groter willen, maar dat gaat vast wel lukken want we merken dat de groep blaarkopliehebbers nog steeds toeneemt. Ook zou het mooi zijn als de groep burgers die kennis van de Blaarkop heeft groter wordt. Het rapport van de verkenning met betrekking tot het houden van blaarkoppen in het Groene Hart – waarvan de mensen op de mailinglijst in februari jl. allemaal kennis hebben kunnen nemen – heeft overweldigend veel publiciteit opgeleverd en dat moeten we trachten te benutten. Vervolgideeën om aan de slag te gaan zijn er voldoende, nu de middelen nog. De acht betrokken veehouders hebben het als heel interessant ervaren om als groep met elkaar van gedachten te wisselen.

Heel belangrijk zijn ook de uitkomsten van de onderzoeken die gedaan zijn, en de vraaggesprekken die gehouden zijn met een aantal veehouders, in het kader van het Eurecaproject. Hierover hebben we in eerdere edities van De Blaarkopper ook al gemeld (we kunnen desgewenst op verzoek heel gemakkelijk vorige edities aan belangstellenden mailen).

Een fraaie brochure over de blaarkoppen, samengesteld door de betrokken onderzoekers van WUR en de CGN (Centrum Genetische bronnen Nederland), vermeldt de uitkomsten. Elders in dit nummer kunt hierover u meer informatie vinden.

De toegezegde subsidie voor het Netwerkproject biedt heel wat mogelijkheden. Verbreden van het ras is daarbij één van de speerpunten. Bestuurslid Wim de Wit van de Blaarkopstichting is de voortrekker en is druk bezig met het uitwerken van zaken die hopelijk op redelijk korte termijn tot resultaten leiden. Hij geeft in dit nummer van De Blaarkopper tekst en uitleg.

Los van projectgelden en/of met mogelijke gebruikmaking van projectgelden hoopt het bestuur van de Blaarkopstichting daadwerkelijke inzet van meer stieren via KI te ondersteunen. Op de Blaarkopstudiedag is uitgelegd wat er zoal mogelijk is, ook voor particulieren.

En misschien is het interessant om speciaal voor de vleesrichting een zeer typische vleesstier in te zetten. Veehouders die een beste stamboekvleesstier hebben kunnen zich melden. (zie ook bij *Vraag en Aanbod*)

Investeringsfonds

Graag zouden wij vanuit het bestuur van de Blaarkopstichting willen komen tot het oprichten van een 'Investeringsfonds' om daarmee doelgericht de fokkerij financieel te kunnen ondersteunen. Het geld zou geïnvesteerd moeten worden in het inzetten van meer stieren via KI. Ook het opzetten van een doelgericht fokprogramma voor zowel melk/dubbeldoel als vlees blijkt van groot belang.

Graag komen we in gesprek met bedrijven / overheden en particulieren die de blaarkopfokkerij via een op te zetten investeringsfonds willen stimuleren en ondersteunen.

Koninklijke onderscheiding voor Teunis Jacob Slob

Enige tijd geleden werd aan enkele bestuursleden van de Blaarkopstichting gevraagd of zij het initiatief voor de aanvraag van een koninklijke onderscheiding van Teunis Jacob Slob wilden ondersteunen. Met het schrijven van een motivatie hebben wij hieraan graag een bijdrage willen leveren.

De aanvraag was een initiatief van Natuurlijk Platteland West. Tijdens de uitreiking van de onderscheiding op 29 april in Hoornaar bleek de lijst van activiteiten van Teunis Jacob schier eindeloos; zoveel inzet en energie en vooral ook zo vaak een voortrekkersrol. De activiteiten op het eigen bedrijf kwamen daarbij nogal eens op het tweede plan; mee een reden om te kiezen voor een sobere melkkoe, en dus kansen voor de Blaarkop. Ook de inzet van de gezinsleden is daarbij onontbeerlijk en de kinderen lieten op een leuke manier blijken hoe zij daar tegenaan keken. Dat hij ook een steentje bij wil dragen aan het blaarkopras wordt ook erg gewaardeerd. Zijn kennis en netwerk is daarbij van groot belang. Op het eigen bedrijf staat de blaarkophouderij nog in de kinderschoenen, maar voor het Groene Hart ziet hij graag de Blaarkop beter benut. Hij was één van de acht veehouders die betrokken was bij het opstellen van het hiervoor genoemde rapport. Wij feliciteren hem van harte met deze blijk van verdienste.

Max van Tilburg,
secretaris

mei 2009

De fraaie uier van Mix-dochter Rexa, uit de moeder van Ebels Han

In 2010 blaarkoppen op de NRM?

Het wordt tijd dat de kleine rassen gelegenheid krijgen zich te manifesteren op de NRM.

Wat is er mooier dan een 'intermezzo' met oud-Hollandse runderrassen, i.p.v. paarden of een demonstratiegroep met Montbelliarden? Steunt u deze gedachte, of hebt u andere ideeën? Laat het ons weten.

Telefonisch contact met de Blaarkopstichting kan via Zwanet Faber 0512 546659 of via e-mail zfaber@xs4all.nl.

Podium

De rubriek Podium biedt ruimte aan de Landelijke Blaarkop Commissie, en de verschillende regionale blaarkopclubs. Nieuwe leden zijn van harte welkom.

Bond van Blaarkopfokkers Groningen

Contributie: € 20,- per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0512 546659

Jaarvergadering op 25 februari 2009

Op 25 februari werd te Aduard de Jaarvergadering gehouden. Voor Dick Huisman de eerste keer in de functie als voorzitter. Als spreker was Jan Hiddink van CRV uitgenodigd om te vertellen over de inzet van blaarkopstieren. In het overleg met de Landelijke Commissie worden met blaarkopveehouders de zaken over de inzet van blaarkoppen besproken, maar hij daagde de aanwezigen uit te reageren op een kritische blik op de blaarkopfokkerij, met name gericht op het eiwitgehalte, dat de blaarkoppen toch zo goed hebben. Toch valt het nog niet zoveel mee om stieren met een opvallende eiwitpedigree te vinden. Zo liet hij doorschemeren dat CRV een oogje heeft op een halfbloedstier met mooi eiwit. Er was heel wat stof tot discussie, en de zaal was goed gevuld. Het aantal leden van de vereniging in Groningen stijgt de laatste jaren.

Excursie op 3 december 2008

Aan het begin van het winterseizoen was een excursie georganiseerd. Zo'n 20 deelnemers bezochten eerst het bedrijf van Peter en Anita Kuijer te Blijham. Zij namen twee jaar geleden de veestapel van stal 'Luxemburg' over. De dieren pasten zich gemakkelijk aan aan de nieuwe omgeving. Maar de veranderingen op de nieuwe locatie gingen door en eind november kwam er een melkrobot. Tijdens de excursie werd er nog druk verbouwd in de stal en waren de omstandigheden voor het melk- en jongvee niet optimaal.

Het bedrijf van Peter en Anita Kuijer omvat veel meer dan alleen de melkveehouderij; ze hebben een zeer uitgebreide 'arrangementen bedrijf'. Ze kozen daarbij voor blaarkoppen als extra bijzonderheid. Sinds kort (ten tijde van de excursie nog niet) kan er ook aan 'koeknuffelen' gedaan worden.

Na het bezoek aan dit bedrijf werd de excursie voortgezet met een rit naar het Duitse Suddendorf om daar bij Fred Reinders te kijken naar zijn Duitse blaarkoppen. Het aantal blaarkoppen in de overwegend Holstein-veestapel is beperkt maar er liepen enkele zeer interessante koeien tussen, zoals Sara 41 en haar dochter. En de Johanna's, waaronder de moeder van de KI-stier Fred van Suddendorf. Het is een goed ontwikkelde brede koe met een prima uier. Ze gaf met gemak 40 kg melk. Al met al was het een gevarieerde dag met voldoende stof om over na te denken.

Primering blaarkopstieren

Vier bestuursleden gingen op 27 april jl. op pad om 7 stieren te bekijken voor primering. De jury zag goede stieren. Twee stieren kregen een premie. Het ontvangen van een premie moet iets exclusiefs zijn en daarom was de jury vrij streng m.b.t. bloedvoering, eiwitgehalten, afstamming en exterieurkwaliteiten.

Geprimeerd werden de roodblaar **Froukje's Yoël** (It.Yoël x It.Fokko) van mts.Schipper te Stitswerd. Het is een zeer goed ontwikkelde gerekte stier met veel ras en goede benen. De moeder was een fraaie koe (ze was op de Groninger Wintershow 2007) en ook de halfzus (V: It.Paul) van de stier is een fraaie koe.

Bij de familie Tempel te Middelstum werd de zwartblaar **Rob** geprimeerd. Hij is een goed ontwikkelde mooi typische stier met mooie verhoudingen en goede benen. Ook zijn moeder

was in 2007 op de Groninger Wintershow en als ruim 8-jarige nog zeer goed (jeugdig). Zij is ook de moeder van KI-stier Ruben. Deze Italië's Flipdochter produceert heel onopvallend uit een prima uier. Met fraaie gehalten komt ze heel constant tot lactatiewaarde boven de 100. Ook in haar vruchtbaarheid is ze heel goed en constant. Daarnaast scoort ze goed voor celgetal. De veehouders gefeliciteerd met dit resultaat.

Blaarkopstudieclub Groningen

Voor informatie: Everard Huppelschoten (vz) tel: 050 3024523

Op woensdagavond 22 april hield de Blaarkopstudieclub een bijeenkomst op het bedrijf van voorzitter Huppelschoten te Ten Post. Fred Reinders was als spreker hiervoor uitgenodigd en daarbij kreeg met name het Triple A-systeem veel aandacht. Dit mede als vervolg op de Blaarkopstudiedag waarbij interesse gewekt was voor dit systeem (*zie ook N-Holland*). En natuurlijk even een rondje koeien kijken in de stal, waar Fred Reinders aan de hand van enkele koeien iets meer duidelijk maakte omtrent de codering binnen het Triple A-systeem. Ook was het een mooie gelegenheid om onder andere een paar interessante jonge vaarzen van Italië's Yoël te bekijken.

Blaarkopstudieclub 'Utrecht e.o.'

Contributie: € 17,50 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0321 321494

Op 8 januari was er een interessante excursie naar het bedrijf van de heer Lakeman in Westbeemster. Echte degelijke blaarkoppen. De heer Lakeman fokt elk jaar enkele stiertjes op voor de fokkerij en weet ze goed af te zetten.

Op 20 januari was er een informatiebijeenkomst op het bedrijf van de familie Van der Hulst te Winkel. Hier werd tekst en uitleg gegeven omtrent de plannen met het Biocomproject ('Kruidenierproject'). Belangstellenden ook uit Groningen en andere provincies waren hiervoor uitgenodigd en aanwezig. Bij dit project, dat door het ministerie van VROM is geformuleerd, zullen blaarkoppen worden ingezet om veenweiden met een natuur- of een vernattingsopgave, in handen van boeren te kunnen houden. Om de boeren te helpen is het goed als er een meerwaarde voor hun vee zou worden betaald. Dit project moet die meerwaarde kunnen genereren.

Verder hebben we geen kopij ontvangen van 'Utrecht e.o.'

Blaarkopfokkers Noord-Hollands Midden

Contributie: € 17,50 per jaar

Lid worden? Bel de secretaris tel: 0224 540079

Gebruikmaking van aAa-codering

De blaarkopfokkers in Noord-Holland zijn in samenwerking met de agrarische natuurvereniging Laag-Holland actief met projectuitvoering d.m.v. subsidie van de provincie Noord-Holland. Een onderdeel waar aandacht aan besteed wordt is de kwaliteiten van het ras, met als basis de kwaliteiten van de individuele dieren. Tijdens de landelijke Blaarkopstudiedag pleitte voorzitter Jeroen Konijn voor stimulering van deelname aan het Triple A-systeem (aAa). Hij riep landelijk blaarkopveehouders op om ook deel te nemen waarbij als één van de directe voordelen op korte termijn genoemd werd dat stieren voor de verkoop voor fokkerij (zoals ze in het najaar in het Verkoopboekje komen) een aAa-code kunnen hebben, wat voor belanghebbende veehouders als voordeel heeft dat ze gemakkelijker een stier passend bij hun veestapel kunnen vinden. Voor een regeling van tegemoetkoming in de kosten kan men contact opnemen met Jeroen Konijn tel: 072 5044326. Meer informatie over Triple A is te vinden op de website: www.aaa123456.com

Bedrijfsreportage

Blaarkop x HF is ideale bedrijfseconomische koe

Midden in het bollengebied rond Noordwijk is het melkveebedrijf van de familie Hoogeveen gevestigd. Sinds 1975 worden er blaarkoppen gemolken. De koeien dienen sinds kort ook als decor bij het Museum Veldzicht waarin de blaarkoppen een speciaal plekje hebben. Hein Hoogeveen is één van de acht veehouders die meededen aan het verkennend onderzoek omtrent 'Blaarkoppen in het Groene Hart'.

Het bedrijf is vanouds een echt blaarkoppenbedrijf. De vader van Hoogeveen had blaarkoppen en een kaasmakerij. In die tijd is het bedrijf zich echter meer gaan richten op de bollenteelt. Toen in 1975 de blaarkopveestapel van de overburen beschikbaar kwam is het bedrijf opnieuw gestart met het melken van blaarkoppen. Het maken van kaas behoort wel tot het verleden. De benodigheden waren er niet meer of waren verouderd. Naast blaarkoppen is de bollenteelt gebleven op het bedrijf. De arbeidsbehoefte van de bollenteelt komt neer op 30% van de beschikbare arbeid, 70% procent is beschikbaar voor de melkveetak. Het landwerk wat betreft de melkveetak wordt volledig uitgevoerd in eigen beheer. Het werk op het bollenland wordt deels uitbesteed aan de loonwerker. Op 4,5 hectare worden narcissen verbouwd. Het verbouwen van narcissen zorgt voor een hoge arbeidspiek. De tijd van narcissen poten en van rooien valt in de tijd wanneer er ook ingekuild moet worden. In deze drukke tijden is er minder aandacht voor het melkvee. Echtgenote Anja werkt buitenshuis.

Polly 19, eiwitrijke kruisling (Archibald HF x Italië's Peter x Tops HF), met haar pasgeboren vaarskalf van Marnix 8.

Behoeftte aan andere genen

De ideale koe is voor Hoogeveen de combinatie tussen de Blaarkop en HF. De Blaarkop is een mooie koe om te zien maar voldoet in zijn ogen niet aan het ideaal wat betreft uierbeeld en melkproductie. Toen onder de grote invloed van HF de melkproductie in Nederland snel ging stijgen kon het blaarkopras niet meekomen. Dit vormde de aanleiding om met 'zwarte' HF stieren in te kruisen. Archibald en Lord Lily kregen veel kans op het bedrijf. Door qua aftekening donkere stieren te gebruiken blijft de aftekening van de Blaarkop goed bewaard. Daarnaast is de uiervorm ook van belang. De uiervorm is lange tijd een zwak punt geweest van de Blaarkop, zeker in vergelijking met met HF, met een groter risico op speenbetrapingen, volgens Hoogeveen één van de meest vervelende uieraandoeningen. Met het celgetal van de blaarkoppen heeft hij in het geheel geen problemen. Wel is hij van mening dat blaarkoppen als ze oudmelk zijn wat snel vervetten en qua hoogtemaat heeft Hoogeveen liever de HF.

Blaarkoppen hebben echter een hogere slachtwaarde en een goed eiwitgehalte in de melk. Door de kwaliteiten van de Blaarkop te mengen met de productie en uierform van HF ontstaat een economische koe. Om helemaal over te gaan op zuiver HF koeien is geen optie. Naast de reden dat HF koeien 'niet mooi' zijn, passen de te grote koeien niet in de stal. Ook het tekort aan bespiering is een bezwaar. Op drie zuivere blaarkoppen na, bezit het vee in meer en mindere mate HF genen. Om de kruisingen in stand te houden wordt er naast zuivere HF stieren geïnsemineerd met kruislingstieren. Bij 50% van de inseminaties wordt een kruisingsstier gebruikt tegen 25% zuivere HF stieren. Bij de overige 25% wordt gebruik gemaakt van een 'Belgische Blauwe' stier. Vroeger heeft Hoogeveen wel gebruik gemaakt van een eigen stier maar tegenwoordig wordt deze alleen nog als pinkenstier.

Resultaat met kruisen

De melkproductie is duidelijk hoger dan het blaarkopgemiddelde. Met 7250 kg melk en 3.59% eiwit profiteert Hoogeveen van de melkproductieaanleg van het HF ras en het hoge eiwit van de Blaarkop. Het rantsoen van de koeien bestaat voornamelijk uit gras of kuilgras, aangevuld met 8 kg bierborstel en tot 8 à 9 kg krachtvoer. De voerkosten zijn iets hoger dan gemiddeld omdat de hoeveelheid grasland klein is. In de zomer wordt het vee dag en nacht geweid. De beschikbare grond is verdeeld over 4 aparte kavels. Een opvallend punt op dit bedrijf zijn de lage kosten voor diergezondheid. Ten opzichte van het gemiddelde is Hoogeveen nog niet de helft kwijt aan dierenarts en medicijnen. Kreupele koeien heeft hij praktisch niet, en ook pensverzuring en lebmaagdraaiingen zijn hem onbekend. De tussenkalftijd is ca. 380 dagen, iets langer dan het optimum maar duidelijk onder het landelijk gemiddelde van 420 dagen. Daarbij moet ook aangegeven worden dat Hoogeveen probeert om het afkalfpatroon aan te passen om zo weinig mogelijk afkalvingen te hebben in het voorjaar. De omzet en aanwas van het bedrijf is niet hoog. Hoogeveen heeft gemerkt dat de prijs voor de kalveren is gedaald naar mate hij meer HF stieren is gaan gebruiken. Wel verkoopt Hoogeveen nog wel eens een kalf aan bijvoorbeeld een dierenweide om de mooie aftekening. Over het inkomen van het bedrijf is Hoogeveen tevreden. Het inkomen is vergelijkbaar met een modaal inkomen.

Gonda 21, achtjarige Lord Lilydochter met meer dan 55.000 kg melk

Favoriete koeien en stieren

De koe Gonda 21 stond al eens als 'favoriete koe' in De Blaarkopper, en ook in dit verhaal mag ze niet ontbreken. De achtjarige Lord Lilydochter is een opvallende verschijning en bijzonder melkrijk. Haar eenjarige Hanniebal-zoon (75%G) krijgt nog wat kans als dekstier op het eigen bedrijf. Een vaars van Hanniebal - Marlies 56 - is de favoriet onder de

jonge dieren met een blaarkopvader. Ze is 75%G uit een Rik van Luxemburg-moeder. 'Met een lactatiewaarde van 95 is het misschien niet direct een productietopper maar wel een erg mooi beest met een prima uier', aldus Hoogeveen. De stier Hanniebal heeft mooie resultaten geleverd. Een andere koe die opvalt is Polly 19 (V: Archibald HF). Zij valt op door haar hoge eiwitgehalte; in de laatste lijst produceerde ze in 307 dagen 6783 kg melk et 4.04%vet en 4.14%eiwit. CRV heeft belangstelling voor haar als stiermoeder. Uit dezelfde koefamilie is de eigen stier Paulus (Italië's Peter x Tops) gebruikt en die heeft goed werk geleverd. Van de bonte stieren hebben vooral Archibald (nog 10 dochters op het bedrijf) en Tops (nog 7 dochters op het bedrijf) voor heel goede resultaten gezorgd. Momenteel krijgt vooral de roodblaar Marnix 8 (87%G) kansen. Hoewel Hoogeveen geen voorkeur voor rood of zwart heeft, gebruikt hij iets meer rood omdat hun dochtertje van negen dat zo mooi vindt. Binnen het bedrijf streeft hij naar een bloedvoering van 50-75% blaarkop.

Marlies 56, een mooie melkvaars van Hanniebal

Kansen en bedreigingen

Ook in de toekomst van het bedrijf van Hoogeveen is er ruimte voor de Blaarkop. Maar terugkruisen naar het zuivere ras is er voorlopig niet bij. Ook niet als bijvoorbeeld het waterpeil wordt verhoogd. Daar is namelijk sprake van in een polder vlakbij de boerderij. In deze polder heeft hij vijf hectare land in gebruik, maar heeft voorlopig nog geen plannen voor dit gebied. Volgens Hoogeveen biedt het sobere karakter van de Blaarkop echter wel kansen voor de plannen in het Groene Hart. Een bedreiging voor de Blaarkop is het mestbeleid; door de lagere productie zijn meer koeien nodig om eenzelfde quotum vol te melken. Het Blaarkopras heeft in combinatie met HF naar zijn mening veel te bieden, namelijk een goede economische koe. 'Om het blaarkopras in stand te houden is het belangrijk om te zorgen voor een groot aanbod van blaarkopstieren' zo geeft hij aan.

De kijk van Hoogeveen op blaarkoppen is door de deelname aan het project niet veranderd; 'het type bedrijf bepaalt wat voor type koe het best is, en ik vind de kruisling blaarkoppen de beste en mooiste beesten', aldus Hoogeveen, 'en wat het celgetal betreft, ik heb helemaal geen problemen met het celgetal van de blaarkoppen'.

Hoogeveen merkt dat de bekendheid van de Blaarkop ook onder burgers toeneemt, mede omdat er meer aandacht voor is in de pers.

Met dank aan Theus de Ruijg, die de reportage schreef voor het rapport Blaarkoppen in het Groene Hart (nov '08).

De reportage werd voor De Blaarkopper op een aantal punten bijgewerkt en aangevuld met specifieke foktechnische informatie door Zwanet Faber (juni 2009)

KI Kampen zet zich in voor verbreding fokkerij

KI-Kampen komt volgend jaar met een bijzondere nieuwe KI-stier: Ebels Han!! Oude glorie gecombineerd met nieuwe genetica: een AB, goed fokkende outcross moederlijn in combinatie met betrouwbaarheid uit, in dit geval, 1973! Ebel van Fritema wordt over het algemeen gezien als een van de beste stieren van het ras. Het was een rastypische melkstier met superkruizen en wat slordige uiers. Iedere melkveehouder die toentertijd Ebel van Fritema heeft gebruikt is er nu nog enthousiast over. Gek genoeg zien we hem niet zo vaak in de stambomen terug: veelal zijn het de Prinslijnen die nog veel voorkomen. Juist om die reden is het initiatief van Han Hopman en Ben Barkema om de zo gewenste genen terug te brengen in de populatie, zo waardevol. Als moederlijn hebben ze gekozen voor een outcross-stam uit stal Molenaar, bekend van de columns van Koos van Zomeren en het Blaarkopboek. De oorspronkelijke veestapel was nooit geregistreerd, wat we terug vinden in de 12,5% 'onbekend' in de bloedvoering van Ebels Han. De moeder van Han, Rexa 5, is een best bewaarde 7^e kalfs rode dochter van Italia's Sam, met een op MRIJ-basis omgerekend AB 86 uier en 85 punten Algemeen Voorkomen. Met een voorspelde laatste lijst van 8017 4,08 3,64 mag ze er ook op productiegebied absoluut wezen! Een schitterende Mix-dochter, vlot AB volgens Erik Laarhuis van KI Kampen, met een fantastisch uier maken het totaalplaatje meer dan compleet.

Rexa heeft, na te zijn gespoeld door Freek Lok, vier stieren van Ebel van Fritema gebracht. Zij maakten het voor aankoper Erik Laarhuis niet makkelijk: schitterende, authentieke, gerekte blaarkoppen. Toch waren er twee die er voor wat betreft de melkopdruk wat uitsprongen. Beiden lang, groot en melktypisch met als beste onderdeel het gigantisch fraaie kruis. Uiteindelijk is gekozen voor het dier met de duidelijkste en meest kenmerkende raseigenschappen, Ebels Han! Worden de Rexa's voor de Blaarkoppen, wat de Roxy's zijn voor de Holsteins?!

Ben Barkema, namens KI Kampen

Rexa 5, de moeder van Rivierduin Ebels Han, is een best bewaarde goed geuierde dochter van Italië's Sam (zie op pag.2 de uierfoto van haar Mix-dochter) (foto's Els Korsten)

Blaarkoppen in kookboek Groene Hart

In 'Wat het Groene Hart schaft' worden de kwaliteiten van de blaarkoppen genoemd en geprezen. Een mooi boek met bijna 150 foto's en recepten, verhalen en adressen.

Bestel/info: Marianne Meijerink 020 4631765 / 06 10828365

Blaarkopstudiedag

Blaarkopfokkers vol uitdagingen naar 2015

Er is veel beweging in de blaarkopfokkerij. Dat bleek heel duidelijk op de zeer goed bezochte Blaarkopstudiedag op zaterdag 7 maart jl. op de Warmonderhof te Dronten. De Blaarkopstudiedag, opgezet als een twejaarlijkse happening, zal in de toekomst jaarlijks plaatsvinden. Na de studiedag in 2008 bleek er nu voldoende aanleiding om in 2009 weer een dag te organiseren. En, niet voor niets. Er was heel wat gespreksstof want er lopen inmiddels een aantal projecten in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland met steun van de provincies, en daarnaast is er een gebiedsoverschrijdend project dat de vleeskwaliteiten van het blaarkoprund beter op de kaart zet. Volop beweging dus; 'De Blaarkop mag weer'.

Concurrentiekracht benutten

Blaarkophouders hebben vele jaren support gemist, maar de tijd is aangebroken dat de Blaarkop ook voor commerciële KI-organisaties weer interessant is. De concurrentiekracht van blaarkopgenen ten opzichte van Holstein bleek uit het heldere verhaal van veehouder Dick Huisman uit Stitswerd. Zijn van oorsprong 'bonte'(HF) veestapel heeft meer en meer een blaarkopaftekening. Sterke koeien zijn het, en dat is ook wat hem voor ogen staat. Noord-Hollandse veehouders waren onlangs bij hem op bezoek en kwamen onder de indruk van zijn blaarkoppen (*zie elders in dit nummer het verslag*). Op dit bedrijf wordt voor het fokken van een degelijke koe ondersteuning gebruikt van het Triple A-systeem. De Noord-Hollandse blaarkopstudieclub kan in het kader van een project dit systeem ook benutten en wil dat ook graag stimuleren op meer blaarkopbedrijven in heel Nederland. Zodat met name ook jonge stieren een code krijgen en daarmee een passende aankoop van een dekstier wordt bevorderd. Voorzitter Jeroen Konijn van de Noord-Hollandse club gaf à l'improviste uitleg van de bedoeling en het systeem.

Aandacht en noodzaak verruiming fokkerij

Verruiming van de fokkerijmogelijkheden stond centraal op deze studiedag met als thema 'De veelzijdige Blaarkop in 2015'.

Ben Meijerink van KI De Toekomst gaf tekst en uitleg over zijn eigen KI-bedrijf en de mogelijkheden om van particuliere stieren op zijn bedrijf KI-waardig sperma in te vriezen. Door van deze mogelijkheden gebruik te maken kan de stierkeuze binnen de blaarkoppopulatie eenvoudig worden verruimd. Wel zijn daarbij particuliere initiatieven, zo mogelijk door meerdere veehouders samen, van belang. Dat het onlangs door Fred Reinders overgenomen Blaarkop Rundvee Syndicaat daarbij een goede rol kan spelen bleek duidelijk. Onlangs vroer Ben Meijerink op eigen initiatief sperma in van de zwartblaarstier Leo 4 van het bedrijf van Zuidveld in Garrelsweer. De vermarkting van dit sperma vindt - naast rechtstreeks vanaf KI De Toekomst - ook plaats via het BRS.

Ook Zuidveld kreeg kortgeleden de Noord-Hollanders op bezoek. De blaarkoppen op dit bedrijf hebben ongeveer 87% blaarkopbloed maar ook hiervan toonden ze zich onder de indruk van de mogelijkheden met blaarkoppen.

Projecten en informatieverzameling

Onderlinge uitwisseling en contacten vormen de basis om plannen voor de toekomst uit te werken. En plannen zijn er volop. Decennialang is het stil geweest rond de blaarkopfokkerij, en werd het ras door velen afgeschreven, maar de aanhouders hebben gewonnen. Biodiversiteit en behoud van oude genen is belangrijk. Dit wordt ook vanuit Europees

verband erkend. In het kader van het Eurecaproject is een verkennend onderzoek gedaan een aantal zeldzame runderassen in diverse Europese landen. Ook de Blaarkop is in dit onderzoek betrokken. De uitkomsten zijn zodanig dat duidelijk is dat het ras belangrijk is voor het behoud van de biodiversiteit in de rundveehouderij.

'Versterking van de Blaarkopfokkerij'

Mede in dit kader is het mogelijk geweest om via een projectplan een netwerksubsidie aan te vragen bij het Ministerie van LNV. Het projectplan is inmiddels toegezegd en de plannen kunnen verder worden uitgewerkt. Door bestuurslid Wim de Wit van de Blaarkopstichting, werd uit de doeken gedaan wat er zoal in de planning staat. Veel aandacht is er voor fokdoelen, fokkerijmethoden en fokkerij-ondersteuning. Dit zal zeker ook in samenspraak met andere organisaties en netwerken plaatsvinden en worden uitgewerkt, maar de eigenheid van de Blaarkop is het centrale item. Een belangrijke partij in de uitwerking is WUR en meer specifiek het CGN (Centrum voor Genetische bronnen Nederland).

Uniek zwartblaar zoekkoeienbedrijf op de Veluwe

Wim de Wit gaf daarnaast een presentatie van de ontwikkelingen van een nieuw biologisch zoekkoeienbedrijf met louter zwartblaar runderen. Het bedrijf is gelegen tussen Nijkerk en Voorthuizen en krijgt ook een belangrijke functie in de communicatie met burgers. Hier zal de Blaarkop kansen krijgen om haar vleeskwaliteiten te tonen, maar ook landschappelijk komt ze hier fraai tot haar recht.

Melk en vlees dat zijn de twee fokdoelen waarop de blaarkopfokkerij zich moet richten, zo was de conclusie. En naast melk en vlees zijn er veel eigenschappen en benuttingsmogelijkheden die de Blaarkop tot de zo gewaardeerde veelzijdige koe maken. Landschap is daarbij een belangrijk aspect. Daarbij is de herkenbaarheid aan de aftekening heel waardevol, maar dat niet alleen, ook robuustheid en aanpassingsvermogen om zich ook in min of meer natuurland - zoals bijvoorbeeld in de kwetsbare veenweidegebieden - goed staande te kunnen houden, zijn aspecten van die veelzijdigheid.

Diversiteit troef

De diversiteit onder de deelnemers aan de studiedag was groot: veehouders, hobbyboeren, medewerkers van diverse instanties. De diversiteit van de blaarkophouders is ook groot, en de diversiteit binnen het ras eveneens. Dat ieder vooral ook zijn eigen gang moet gaan, passend bij zijn eigen bedrijf, daar was ieder het wel over eens. En dat er daarnaast voor ieder 'passende' blaarkoppen moeten zijn / gefokt moeten kunnen worden, ook dat bleek des te meer.

Voor de toekomst zijn contacten als op deze studiedag, registratie van eigenschappen via fokkerijhulpmiddelen zoals melkcontrole en exterieurcontrole, en uitwisseling van informatie van groot belang.

De blaarkopfokkers gaan vol uitdagingen naar 2015; veel werk aan de winkel, zowel tussen de koeien als aan de tafels.

Zwanet Faber

maart 2009

Fokkerijtip:

Dekkingen en samenweiding
Hebt u een stier bij de pinken lopen, of bij de koeien? Zorg dan dat de dekljst zo spoedig mogelijk na aanvang wordt opgestuurd naar uw stamboekorganisatie (DVR / FHRS).

Noord-Hollanders op excursie

Een aantal leden van de Blaarkopclub Noord-Holland ging op donderdag 5 februari jl. op excursie naar Groningen. Een dag vol 'duurzame koeien'. Hieronder doen ze verslag van de dag.

Een bijzonder bezoek

Met de 3-banks auto van secretaris Siem v.d. Hulst gingen wij, Blaarkopclub Noord-Holland, op excursie naar Groningen, zes man sterk. Door Dick en dochter Bettine Huisman te Stitswerd werden we in de gezellige keuken, met prachtig uitzicht op oude perenbomen en over weilanden, uiterst gast-rij ontvangen met koffie en koek. Al pratend kwamen we tot de ontdekking dat Dick Huisman niet zo maar een veehouder is, die goede KI-stieren gebruikt om zo een beste productie te realiseren. Dick bereikt die beste productie met veelal zelfgefokte stieren uit oude duurzame koeien. Als hij KI-stieren gebruikt zijn dat meestal volbloed blaarkopstieren, zoals Italië's Frits, Italië's Fokko, Italië's Jaap, Italië's Hidde en Marnix 8. Daarnaast een enkele keer Brown Swiss of FH. In het verleden is gebruik gemaakt van HF, o.a. duurzaamheidstopper Tops en we zagen nog twee hele beste oude koeien van de stier Savvy van KI Kampen, waarvan één met meer dan 100 ton melk (Jackelien) en één met ruim 70.000 kg. melk.

Duurzaamheid is wat de bedrijfsvoering en vooral de koeien van Huisman uitstralen. Op een eenvoudig rantsoen van gras, gras en nog eens gras, zonder ingewikkelde en kostbare mengwagens, is hij erin geslaagd een koe te fokken die precies bij zijn bedrijfsstijl past. 'Hoe doet die man dat', vraag je jezelf af, als je in de stal loopt. De koeien kunnen de productie met gemak aan. Voor een deel zou dat kunnen komen door heterosiseffecten, door het gebruik van verschillende rassen. Huisman zelf is van mening dat het consequent gebruik maken van Triple-A-code, voor een belangrijk deel heeft bijgedragen aan de duurzaamheid van zijn veestapel.

We zagen veel kleurenvariatie en niet alles was blaarkop getekend. Maar qua skelet leken de koeien veel op elkaar en was de koppel zeker uniform te noemen. Brede kruisen en vooral een brede lendenpartij en oersterke bovenbouw vielen op. Goed van benen en klauwen, daarbij opvallend brede muilen en verder voorzien van functionele uiers. Goed gebalanceerde koeien met een spiertje extra.

Zo was de 13-jarige Jackelien nog voorzien van een uier dat nog flink boven de hak zat, toch was door dat uier al meer dan 100.000 kg. melk gestroomd.

Een koe die op mij persoonlijk veel indruk maakte was Detje 16, een zwartblaar dochter van Ratmetha's Ruby, die veel macht uitstraalde. Een koe die in je geheugen blijft. Ze gaf al 81.000 kg. melk met goede gehalten. Kaatje 149 een dochter van eigen stier Delte Kanaän x Delthe Jonathan maakte ook indruk, mede door haar productie van 80.000 kg. melk met 3,84 vet, 3,55 eiwit en nog klokgaaf. Naast haar had Huisman voor het overzicht twee dochters van Italië's Jaap neergezet.

De jongste had net als eerstekalfs koe haar eerste controle gehad van 30.4 kg. melk. De oudste had een eerste lijst van 7463 kg. met 4,07 vet en 3,68 eiwit. Ze had net gekalfd, het stierkalfje van Marnix 8 was een plaatje. Ik weet niet of je bij zo'n jong kalfje al het woord macht mag gebruiken, ik noem het maar uitstraling, een prachtig gebouwd breed kalf en ook nog een prachtig getekende blaarkop. Vader Marnix 8 komt uit 100.000 kg. koe Marianne 46 van de familie Zuidveld die we 's middags nog zouden bezoeken. Grootmoeder Kaatje 149 gaat, als het een beetje meezit, de 100.000 kg. nog wel vol maken, ze ziet er nog jeugdig en kwiek uit. Dan heeft dat prachtige stiertje straks twee grootmoeders met 100.000 kg. melk, is dat niet iets bijzonders?

De eigen stier Delthe Jonathan, zoon van eiwitstier Gideon 2 is, denk ik, een hele goede geweest. Van hem troffen we nog

de roodblaar Tineke aan, 100.000 kg. melk met 4.22%vet en 3.62%eiwit. Van deze koe is een zoon, genaamd Delthe Timotheus, bij KI Samen. Bloedvoering is 62% HF, 37% blaarkop. In het gedachtengoed van Dick Huisman gaat het om duurzaamheid en economie, dat zie je als je tussen de koeien loopt en dat wordt bevestigd met wat kengetallen, zoals omzet en aanwas 5,4 ct, voerkosten 5 ct, ziektebestrijding 0,5 ct. KI-kosten hoe kan het anders met veel eigen stieren, 0,55 ct. Daarmee bewijst Huisman dat je met eigen stieren en kennis van koeien aan een duurzaam en economisch producerend koppel koeien kunt komen. In dat geheel spelen blaarkoppen een belangrijke rol.

Wij, van de Noordhollandse blaarkopclub hadden een bijzonder interessante en leerzame ochtend, niet in de laatste plaats door de zorg waarmee Huisman de excursie had voorbereid. De koeien stonden vast, per familie bij elkaar en er was ruime informatie op papier.

De Noord-Hollanders luisteren aandachtig naar Johnny Zuidveld

Het middagedeelte van de excursie stond in het teken van een bedrijfsbezoek aan het bedrijf Johnny en Tina Zuidveld te Garrelsweer. Na een goede ontvangst met koffie en koek kregen we informatie over het bedrijf met een door Tina gemaakte folder over de koeien. Hierna volgde een uitgebreide rondleiding door de nieuwe lichte stal met de omvangrijke veestapel. Wat een prachtig gezicht zo'n mooie koppel blaarkoppen, waarvan het overgrote deel roodblaar. Hieronder bevond zich ook nog de oude Marianne 46 die inmiddels meer dan 100.000 kg melk heeft gegeven met 4.12%vet en 3.40% eiwit. Zij is de moeder van de KI-stier Marnix 8 die wel de bontfactor van zijn grootvader Kennedy heeft meegekregen. Onder de melkkoeien bevonden zich ook enkele melkrijke dochters van Willem 5 die ook nog een eiwitgehalte van 3.69% hebben. En ook een aantal inmiddels wat oudere melkrijke dochters van zijn vader Marnix 5. Ook liepen er een paar goede dochters van Marnix 7. Naast veel Marnixbloed toch nog een behoorlijke diversiteit aan vaders.

Na de bezichtiging van de pinken en kalveren, en een discussie over boter en kaas, en het niet meer gebruiken van mais in het rantsoen, werd de terugreis richting Noord-Holland aanvaard.

Familie Huisman en familie Zuidveld, bedankt voor de geweldige ontvangst en de boeiende discussies.

Jan Spaans en Jan Verdegaal

Allerhande

Veehouders starten met huisverkoop vlees

De Firma Zeestraten te Hillegom, blaarkopveeouders van oudsher, beginnen met de verkoop van vleespakketten. Zij hebben daartoe contact gezocht met de heer Miltenburg van Ruitenburg slagers, bekend van het recente verkoopinitiatief van blaarkopvlees onder merk. De partners in het blaarkop-project hebben inmiddels zoveel vertrouwen in hun product dat zij met de verkoop durven starten. Slagerij Ruitenburg ontwikkeld voor de familie Zeestraten vier verschillende pakketten voor de consumentenmarkt. De Fa. Zeestraten zal deze vleespakketten als eerste gaan verkopen.

Ook Johan Verschoor en zijn vrouw en zwagers dachten er al langer aan om een winkel aan huis te beginnen. Ook verkoop via internet sluiten zij niet uit. 'Het vlees is in ieder geval heel gewild', aldus Johan: 'de mensen bellen ons nu al'. De kwaliteit is dan ook buitengewoon goed! Slagerij Ruitenburg heeft al verschillende delen aan ons geleverd en wij, maar ook de andere partners in het project die al menig biefstukje hebben voorgeproefd, zijn diep onder de indruk. Vooral kleur, smaak en houdbaarheid springen eruit. Het is het beleid van de ketenpartners om met kwalitatief goed blaarkopvlees, met een goed, natuurvriendelijk verhaal, de markt op te gaan. Wij, zelf houders van blaarkopzoogkoeien en leveranciers aan het project, hebben er zo veel zin in dat we nu ons nek durven uitsteken! (Ben Barkema, zie Biocom- / Kruidenierproject)

Blaarkopprijs voor hoogste eiwitkoe

Het bestuur van de Blaarkopstichting is van mening dat het de hoogste tijd wordt om extra aandacht aan de eiwitproductie van de blaarkoppen te besteden. Daarvoor heeft het bestuur een eiwitprijs voor de hoogste eiwitproductie door een blaarkop, in het leven te roepen. Directe aanleiding hiertoe was het feit dat de koe Betje 221 (Marnix 5 x Marnix 4) van Johnny en Tina Zuidveld in Garrelsweer tot een opmerkelijke prestatie kwam. Niet alleen haar progressie in productie viel op; van een vaarzenlijst met lactatiewaarde 93 klom ze op naar een lactatiewaarde van maar liefst 131 over haar vierde lijst, maar nog opvallender was daarbij het fantastische eiwitgehalte in de vierde lijst: 4,04%! En dat bij 8926 kg melk in 295 dgn en 4.35%vet. **Zij verdient een prijs, nietwaar?!**

Betje 221, komt uit een zeer productieve moederlijn maar is vooral opvallend door haar hoge eiwitgehalte.

Vraag/oproep: Is er een veehouder die een blaarkopkoe (tenminste 87%G) heeft die in de laatste afgesloten lactatie (2007-2008) een hogere eiwitproductie (kg.eiwit, met als ondergrens 3,80%) heeft? Dan vernemen we dat graag. Reacties moeten binnen zijn vóór 15 juli 2009. Uitsluitend op deze manier kunnen we de hoge producties op het spoor komen, dus we zijn echt afhankelijk van uw reacties.

Voor u gelezen:

In het Agrarisch Dagblad (febr.09) stond een artikel over het biologisch bedrijf van de familie Lankhorst te Nijkerk. Vanwege bedrijfsuitbreiding zijn er melkkoeien van meerdere rassen op het bedrijf, zoals MRIJ, Brown Swiss, Jersey, Montbeliarde, Holsteins en ook blaarkoppen. Frank Lankhorst zocht vorig jaar uit of er nu grote verschillen waren tussen de dieren van verschillende rassen. Hij zette de melkproductie, de tussenkalfstijden en het aantal dekkingen op een rij. Hij zegt daarover: 'En tot mijn verbazing bleek dat het niet zoveel uitmaakt. Het ene ras heeft een iets hogere productie, de ander wat hogere gehalten. Ik zat altijd te mopperen op de blaarkoppen; eigenlijk vond ik dat koeien van niks. Maar als er één ras enigszins bovenuit neigt in onze cijfers, dan is het de Blaarkop. Dat bewijst maar weer dat boerengevoel ook niet alles zegt'.

Veel publiciteit naar aanleiding van rapport Groene Hart Elders in dit nummer kunt u er meer over lezen, maar de publicatie van het rapport over Blaarkoppen in het Groene Hart heeft publiciteit opgeleverd in zowel agrarische bladen als regionale en zelfs landelijke dagbladen, zoals:

NRC Handelsblad d.d. 26 maart 2009:

De verslaggever van NRC bezocht o.a. het bedrijf van Theo Warmerdam, waarbij Theo uitlegt: 'En ook het vlees van de Blaarkop wordt als 'eerlijk streekproduct' verkocht. Mensen kopen bij mij vlees van een koe die een paar dagen eerder nog in de wei heeft gestaan. Dat waarderen ze'. En ook Eric Hees, projectleider bij CLM vertelt: 'Het leuke aan dit verhaal vind ik dat mensen die dachten dat ze met vroeger bezig waren, opeens ontdekken dat ze met iets van de toekomst bezig zijn. De zogenoemde achterblijvers zijn mensen die weerstand hebben kunnen bieden aan wat de goegemeente vindt'.

Mooi blaarkopplaatje in de stal van Theo Warmerdam

In het Algemeen Dagblad werd geschreven:

'Willem van Oosterom (35) uit Bodegraven is een van de acht boeren die veel op hebben met de blaarkop. Sterker nog: op het bedrijf aan de Oud Bodegraafseweg hebben ze sinds opa Van Oosterom daar in 1929 begon, geen andere koeien gehad. Ze zijn niet gezwicht voor het steeds toenemend aantal liters melk van de Holstei. 'Wij zijn ouderwets als je dat zo willen noemen,' zegt Willem. 'Je zou het ook zo kunnen zien dat als je maar lang genoeg wacht, het oude vanzelf weer modern wordt. Die Holsteiners worden steeds groter en dan heb je ook weer een ander staltype nodig en wij vinden dat niet passen hier in ons 'hoekie'. Wij doen niet mee aan steeds groter en groter. Wij vinden de blaarkop een prima beest en we zien er nog steeds toekomst in.'

Blaarkoppen in de Oekraïene

Maarten van Wijk is een echte blaarkopvriend en heeft zich vele jaren ingezet voor de fokkerij. Zo was hij met name degene die gezorgd heeft voor de totstandkoming van de fraaie Bloedlijnenposter (bekostigd door de Blaarkopstichting). Ook was hij enkele jaren lid van de redactie van De Blaarkopper. Een paar jaar geleden vertrok hij naar de Oekraïene met in het achterhoofd natuurlijk de blaarkoppen. Een vraag voor hem was dan ook of hij ze daar nog zou tegenkomen, want er 'waren' immers blaarkoppen in de Oekraïene en er waren nog eens blaarkoppen naar geëxporteerd. En vanzelfsprekend is voor hem de uitdaging om ooit nog een met blaarkoppen te boeren in de Oekraïene. Zo af en toe bereikt ons een bericht via de mail, of als hij nog even op bezoek is in Nederland. Inmiddels is hij getrouwd met Tanja en heeft hij plannen om iets met blaarkoppen te gaan doen. Hij liet daarvoor van een paar stieren sperma invriezen, onder andere van de stier Hoogland van Luxemburg die gebruikt is door Arjen Boer te Enumatil. Maarten heeft toegezegd iets te schrijven over zijn bevindingen in den vreemde. Een volgende keer hopen wij het te publiceren.

Oekraïense blaarkop, gespot door Maarten van Wijk

Blaarkoppen in het programma 'Andere Tijden'

Begin maart toonde het TV-programma 'Andere tijden' beelden over het leven op het Groninger platteland rond 1940. Ook blaarkoppen kwamen daarbij in beeld. Hierbij een foto van een jong meisje dat u blaarkop melkt. 'Andere tijden', een beeld met historische waarde, maar gelukkig is de Blaarkop ook weer helemaal van 'deze' (onze) tijd.

Foto van TV: de vooroorlogse Blaarkop uit 'Andere tijden'

Blaarkoppen op televisie bij RTV Noord

Dat artikelen in landelijke dagbladen heel wat teweeg kunnen brengen is de blaarkopveehouders de laatste maanden wel duidelijk geworden. In Zuid-Holland was de Blaarkop 'hot', maar ook in Groningen was het de mensen van de media niet ontgaan dat het een goede zaak zou zijn om ook weer aandacht aan de Blaarkop te besteden. Kwam vorig jaar Johnny Zuidveld al fraai in beeld in een programma van RTV Noord, op 18 maart jl. was de beurt aan Arjen Boer, Derk Nijenhuis en historicus Ynte Botke om de kijkers van RTV Noord in een een halfuur durend programma te vertellen over het wel en wee van de Groninger Blaarkop. Arjen Boer verteld met zijn vee in zijn stal en Ynte Botke had de fraaie koppen van de Italië-koeien als decor gekozen. (Geïnteresseerden kunnen proberen of het programma nog te zien is via uitzending gemist op RTV Noord).

Blaarkoppen in theaterproject 'Overmorgenland'

Een tijdje geleden werd ik benaderd door theatermaker en beeldend kunstenaar Michiel Jansen. Hij is bezig met de uitwerking van een openlucht theaterproject waarin de blaarkoppen centraal staan. Het project heet 'Overmorgenland' en gaat in 2010 draaien. In het projectplan staat o.a.: 'Het gedicht 'Ontmoeting met een blaarkop' van C.O. Jellema verplaatst je op een grandioze manier in de blaarkop en zorgt er voor dat jouw houding ten aanzien van dit dier voorgoed verandert. Het gedicht heft voor even de schijnbaar onoverbrugbare scheiding tussen mens en koe op en is een prachtige aanleiding om meer van het oeuvre van de auteur ten tonele te voeren. Op een ongewone wijze wordt de toeschouwers de ruimte gegeven om in een geënceneerde omgeving de concentratie op te brengen het meeslepende proza en de prachtgedichten te beleven als nooit tevoren. Zo wordt liefde voor literatuur en theater gebracht naast de liefde voor ons levende cultuurerfgoed. Activeren en engageren. De voorstelling draagt actief bij aan kennis en gevoelens over de mens in zijn natuurlijke omgeving.

Het dossier van de blaarkopkoe is zeer actueel. De koe als cultuurdrager, icoon van Nederland. Net als de kunsten dient deze 'koe in jacquet' meerdere doelen. Het ras is door de onverstoorbare houding van een klein aantal boeren in leven gebleven. Boeren die de afgelopen jaren tegen de stroom, Holsteinisatie, in zijn blijven roeien. In de overtuiging dat dit zeldzame gedomesticeerde dier, naast zijn betoverende schoonheid, de meest betrouwbare bondgenoot is voor de duurzame overleving op de lange termijn van de veehouderij in een dichtbevolkte regio als Nederland. Deze houding en mentaliteit is een voorbeeld. Op dit moment blijkt dat er een volhoudbare toekomst ligt voor deze boeren en hun kudde. De voorstelling geeft de toeschouwer de kans om dichtbij hen en hun dieren te geraken.'

In eerste instantie in de provincie Groningen en zo mogelijk later ook elders in het land. Hij is daarvoor op zoek naar geschikte locaties want het is de bedoeling dat het in het weiland plaatsvindt en met blaarkopkoeien erbij. Het is wel belangrijk dat de plek goed bereikbaar is, dus niet te ver van openbaar vervoer verwijderd bijvoorbeeld.

Voor de blaarkopveehouders een wel heel unieke gelegenheid om de Blaarkop onder de aandacht te krijgen.

Lijkt dit u leuk om te laten plaatsvinden op uw bedrijf?

U kunt eventueel ook zelf contact opnemen via e-mail:

michieljohannesjansen@xs4all.nl

Stiereninformatie

Deze keer beperken we de Stiereninformatie tot twee pagina's en verwijzen we graag terug naar het vorige nummer van De Blaarkopper.

Nieuwe ronde, nieuwe kansen

Drie keer per jaar is er een nieuwe indexdraai, dus, 'een nieuwe ronde, nieuwe kansen'. In de top Holsteinfokkerij zit men er bovenop...snelheid in de fokkerij. Hoewel, daarover zijn de meningen altijd al verschillend geweest. Snelheid in de fokkerij is in de blaarkopfokkerij niet aan de orde. Een beetje meer snelheid zou misschien niet verkeerd zijn, maar de aantallen zijn klein en dan duurt het gewoon langer voordat er betrouwbare informatie beschikbaar is, tenminste als we het laten afhangen van de grote rekencentra. Dat hoeft natuurlijk niet, maar dan zijn er andere methoden nodig om de informatie te verzamelen en wat is er niet beter bruikbaar dan de nuchtere boerenverstand-informatie. Zoals alle veehouders waarvan wij over het mailadres beschikken hebben kunnen ervaren, en waarover in het Voorwoord iets vermeld, doen wij pogingen om ervaringen van veehouders te verwerken in dit artikel. De respons was nog erg gering dus u vindt het hier nog amper in terug.

(Weinig) veranderingen in de cijfers

Na de vorige publicatie van Stiereninformatie zijn er twee indexdraaien geweest. Van de stier Bayershoeve Piet (67%G) kwamen de eerste cijfers in januari beschikbaar met een betrouwbaarheid van 76% voor productie. Het betrof toen 47 melkvaarzen op 35 bedrijven. Hij scoorde toen +827 kg melk -.06%vet en -.02%eiwit. In april was de betrouwbaarheid met 81% al iets hoger en kwam hij tot +635 kg melk -.06%vet en +.01% eiwit. Daarbij wordt voor de 2^e en 3^e lactatie nog een schatting gebruikt, dus eigenlijk wordt de echte betrouwbaarheid pas beter als ook van die volgende lactaties daadwerkelijke cijfers van dochters beschikbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de waardering van levensduur die zo goed als volledig gebaseerd is op schattingen / theoretische omrekeningen.

Ook van stieren die al een heel hoge betrouwbaarheid hebben, zoals bijvoorbeeld Italië's Fokko of Hemko, wijzigen de cijfers desondanks iedere keer weer enigszins. Wat daarvan precies de oorzaak is is niet zo eenvoudig aan te geven. In bepaalde gevallen zal de toename van het aantal oudere dieren een invloed hebben, want de verervingsgegevens hebben betrekking op de eerste drie lactaties, en zolang er slechts vaarzen aan de melk zijn zijn de cijfers voor de tweede en derde lactatie gebaseerd op schattingen.

Zo zagen we van Fokko, die toch ervaren wordt als een melkstier bij uitstek, de vererving voor kg.melk bij achtereenvolgende indexdraaien veranderen van +133 naar +198 naar +133 naar +81. Over de gehele linie scoorden de blaarkopstieren gemiddeld ruim 20 kg melk lager dan bij de indexdraai in januari.

Willem 5 en Hemmeer Job handhaven zich goed

Willem 5 en Hemmeer Job werden enkele jaren geleden door CR Delta (CRV) tegelijk ingezet als proefstier. Beiden maakten bij hun eerste indexcijfers een goede indruk. Ook weten ze dit beiden zeer goed te handhaven en zelfs te verbeteren. Dat ze hiermee voor de fokkerij waardevolle stieren zijn is duidelijk. De capaciteiten van Hemmeer Job zijn vooral te vinden over de volle breedte met een uitschieter naar de kwaliteit van de benen en een mooie eiwitvererving. Met zijn cijfers past hij heel goed tussen de MRIJ-toptien. Willem 5 is met +673 kg melk vooral een super melkstier die op exterieurgebied toch wat steekjes laat vallen. Beide stieren zijn helaas niet meer beschikbaar via KI, maar vooral goede dochters zouden benut kunnen worden als stiermoeder, en van Hemmeer Job zou-

den zonen heel interessant kunnen zijn, vooral ook als het gaat om bloedspreiding.

Bontfactor en kleurvererving

Ook toen de blaarkopfokkerij - althans op papier - nog geheel raszuiver was kon het wel af en toe gebeuren dat een dier een hoog wit been had of een 'grimkop' of een witkop. Waar dat vandaan kwam was vaak toch wel te herleiden, want immers ook de eerste stamboekdieren vanaf 1874 waren echt niet allemaal raszuiver. Toch is het NRS altijd heel streng geweest op de aftekening. Ondertussen kon een 'R-koe' in bepaalde gevallen wel als stiermoeder gebruikt worden, dus zonder dat haar afstamming officieel bekend was. Af en toe zijn op die manier ook wel wat onzuiverheden blijven bestaan. Dat de rode haarkleur als meer 'onzuiver' werd betiteld zit met name in het feit dat 'rood' vaker naar iets meer wit nigt. Bij een roodblaar - ook al is ze helemaal raszuiver - komt het dus vaker voor dat een dier een wit vlekje op de schouder heeft of wat hogere sokken. Dit is alom geaccepteerd, maar 'mooi' is iets anders.

Waar we sinds de inzet van stieren met Holsteinbloed mee te maken krijgen is dat de bontfactor meegegeven (kan) worden. Het betreft een recessieve factor en dat kan inhouden dat een paring van twee ogenschijnlijk prima getekende blaarkopdieren toch - heel teleurstellend - een bont kalf kan opleveren. Van een aantal stieren met inmiddels 87% blaarkopbloed is bekend dat ze toch de bontfactor hebben. Dit betekent dat ze qua haarkleur half bont zijn. Andere eigenschappen zijn wel 'blaarkop' (zoals in principe bijvoorbeeld type en bevelesheid). Vanzelfsprekend heeft een stier waarvan één van de ouders bont is, de bontfactor. Van enkele beschikbare KI-stieren is gebleken dat ze helaas de bontfactor hebben (hoewel HF-veehouders die deze stieren gebruiken zijn er mogelijk blij mee).

Filanda, een productieve best ontwikkelde goed bespierde Marnix 7-vaars met 87%G op het bedrijf van Henk Muller te Zuidhorn.

De 87%G- stieren **Marnix 7** en **Marnix 8** hebben de **bontfactor**, terwijl Bayershoeve Piet met 62%G voorzover ons bekend niet de bontfactor heeft. Hoe dat met Delthe Timoteus zit, dat hebben we nog niet vernomen. Hij heeft 37%G maar zou van beide kanten normaal de blaarkopaftekening meegekregen kunnen hebben. In het verleden hadden onder andere Gaby, Gideon 2 en Garant de bontfactor. Dit kunnen ze dus meegegeven hebben aan hun ogenschijnlijk fraai getekende blaarkopdochters (en zonen). Van de stier Bayershoeve Piet met 62%G is ons nooit ter ore gekomen dat hij bonte kalveren geeft. Laat het ons weten als stieren de bontfactor blijken te vererven.

Rectificatie afstamming 'Marnixen'

In het vorige nummer van De Blaarkopper is een onjuistheid geslopen in de afstammingsinfo bij Marnix 7 en Marnix 8. Op het bedrijf van Zuidveld is een volle broer van Marnix 8 gebruikt, dit was Marnix 4. De genoemde Marnix 6 was een halfbroer uit dezelfde moeder Marianne 46. Bij de afstamming van Marnix 7 wordt Victor van Rijn Noord genoemd als één van de voorvaders, dit kopt niet, het moeten Beatrix Prins en Griffier van Rutten zijn.

Zwartblaar Leo 4 beschikbaar

Ten opzichte van het vorige nummer van De Blaarkopper zijn er geen nieuwe stieren te noemen die ingezet zijn. De stier Leo 4 werd daarin al vermeld maar was op dat moment nog niet beschikbaar. Leo 4 is ingezet door Ben Meijerink van KI De Toekomst en als zodanig beschikbaar maar ook te bestellen via Fred Reinders van het BRS.

Op het bedrijf van Zuidveld - de fokker van Leo 4 - zijn uit de samenweiding met de pinken een aantal mooie kalveren van deze stier geboren. De combinatie Mix x Italiëna biedt voor menig veehouder kans op bloedspreiding. De moeder van Leo 4 is een echte doorzetter en gaat op naar 15 jaar en ruim 90.000 kg melk. De aAa-code van Leo 4 is 435.

Leo 4, zijn foto prijkt ook op de voorpagina

Kappa caseïne bij blaarkopstieren

Vroeger werd altijd beweerd dat MRIJ en Blaarkop meer van het gewenste Kappa caseïne B in de melk zouden hebben. Van individuele stieren werd echter niet onderzocht wat ze vererfden dus daar viel niet doelbewust op de te fokken. Het gros van de Nederlandse veestapel heeft AA en dat is 'normaal', daar is niets mis mee. Zodra een dier de factor AB heeft is er een verbeterde aanleg (gunstig voor de kaasproductie), en met BB is er sprake van een sterk verbeterde aanleg. Als eerste stier liet Ben Barkema Rivierduin Remko onderzoeken en hij bleek AA te hebben (niets mis mee dus, maar ook niets extra's). Ook Fred Reinders en CRV lieten vervolgens enkele stieren onderzoeken en dat leverde helaas nog geen in het oog springende codes op. Maar toch een paar stieren met AB, te weten: Appie van Luxemburg, Italië's Jaap, Bayershoeve Barry (50%G).

Via DNA kan het eenvoudig onderzocht worden, dus ook van uw eigen stier of (fok)koe. De kosten bedragen ca. €33,- als het DNA reeds bekend is, dus als afstammingsonderzoek heeft plaatsgevonden (evt. andere kosten buiten beschouwing gelaten).

Informeer evt. bij uw stamboekorganisatie, afd. Registratie. Via DNA-onderzoek van stiermoeders zou indien gewenst meer doelbewust naar de factor BB gefokt kunnen worden.

Informatie gevraagd van dochters van stieren

Als het mooi gaat zijn er straks stieren beschikbaar waarvan duidelijk is hoe de dochters het doen. Van een hele groep stieren zijn de eerste dochters aan de melk en hebben ons enkele reacties bereikt. Helaas is dit nog veel te weinig om conclusies uit te trekken.

Van de stieren Italië's Yoël, Marnix 7, Hemmeer Maarten, Appie van Luxemburg, Henmeer Julius, Herman en Maten's Marinus komen/zijn de eerste KI-dochters aan de melk. Enkele dochters van Yoël, Marnix 7 en Maarten laten zich zondermeer goed aanzien, zo hebben we gehoord en gezien. Graag vernemen we uw bevindingen; via de telefoon (u kunt daarover met me bellen op 0512 546659), via de mail of via een speciaal hiervoor ontwikkeld formulier. Ook is het aardig als u een foto van een bepaald dier hebt.

Vraag het formulier op als u informatie wilt doorgeven.

Appie van Luxemburg ook beschikbaar via CRV

De BRS-stier Appie van Luxemburg, waarvan met spanning op de resultaten van zijn dochters wordt gewacht, is sinds kort ook via CRV beschikbaar. Hopelijk kan hij zijn hoge eiwitverwachting waarmaken.

Beschikbare stieren

Graag verwijzen we naar het vorige nummer, maar onderstaand de momenteel beschikbare blaarkopstieren (onder voorbehoud van uitverkocht zijn):

Appie van Luxemburg	rbl	(Maten's Marco x Domburg)
Fred van Suddendorf	rbl	(Marnix 5 x Dirk)
Delthe Timoteus *	rbl	(D.Orgineel x D.Jonathan)
Hemmeer Julius	zwbl	(Fritema Jitze x Italië's Heino)
Hemmeer Maarten	zwbl	(H.Koen x Italië's Johannes)
Marnix 7*	rbl	(Garant x Italië's Frits)
Marnix 8 *	rbl	(Italië's Frits x Kennedy)
Leo 4	zwbl	(Mix x Italië's Italiëna)
Italië's Hidde	rbl	(Italië's Herben x Italië's Frits)
Rivierduin Remko	zwbl	(Zeillust Henk 3 x Mix)
Maten's Marinus	rbl	(Italië's Johannes x Italië's Paul)
Bayershoeve Piet *	rbl	(Italië's Fokko x Celsius HF)
Bayershoeve Barry *	zwbl	(Mina's Frits x Addison HF)
Herman	zwbl	(Hemko x Italië's Frits)
Ruben	rbl	(Woltman x Italië's Flip)

Daarnaast kan men op speciaal verzoek voor specifieke doelen gebruik maken van sperma uit de genenbank.

Ook zijn via het BRS nog enkele andere stieren zeer beperkt leverbaar. Informeer bij uw KI-vereniging.

Stieren met een * hebben minder dan 87%G of de bontfactor. Voor meer informatie: zie het vorige nummer van De Blaarkopper

Elders in dit nummer treft u een foto aan van Johanna 78, de moeder van Fred van Suddendorf. Eigenaar Fred Reinders schrijft over haar:

'Ze doet het dit jaar erg goed, deze lijst begon ze heel erg goed met enkele maanden dagproducties boven de 40 liter. Ze is nu ruim 200 dagen in productie en wordt voorspeld op: 305 8526 3.86%v 3.39%e. Ze werd weer vlot drachtig (van Leo 4). Ze is nog flink uitgezwaard en echt gigantisch breed geworden en is zeer royaal bespied. Ze heeft een erg rustig karakter. Haar dochter Johanna 81 (V: Mina's Ebel) doet het overigens ook goed: in de tweede lijst wordt ze voorspeld op: 305 7211 3.73%v 3.44%e.'

Zwanet Faber

juni 2009

Vijf generaties Johanna op Italië

Toen ik nog 'boerin was - inmiddels meer dan 20 jaar geleden - hadden wij op een gegeven moment vijf generaties van de koefamilie Fiolet op stal. De Fioletstam waar Florian van De Har een belangrijke stier uit geworden is. Het hebben van vijf generaties van een koefamilie is een bijzonderheid; destijds besteedde Veeteelt er aandacht aan. Nu besteden wij aandacht aan vijf roodblaar generaties Johanna op Italië.

Wat zou Lammert Huizinga trots geweest zijn als hij dit had meegemaakt; van een eigen koefamilie vijf hoogproductieve generaties op rij op het bedrijf. Echtgenote Ina heeft inmiddels een CV gesloten met Theus de Ruig die sinds 1 april samen met vriendin Elisabeth de zorg voor het vee heeft. Ze zijn dol op de blaarkoppen en doen hun uiterste best om voort te bouwen op de fokkerijlijn die Lammert heeft ingezet. Dat daarbij deze Johanna's een bijzondere en waardevolle plaats innemen staat buiten kijf.

Opvallende prestaties

De eerste Johanna kwam uit een Hilda, Hilda 28 de moeder van de bekende stier Hilda's Victor (V: Victor van Rijn Noord) en ook van de bekende Hilda 96 die naast dat ze een fraaie exterieurkoe was ook nog eens 100.000 kg melk gaf. Maar ook deze eerst Johanna gaf 100.000 kg melk; heel bijzonder dus twee volle zussen - en volle zussen van Hilda's Victor! - met deze prestatie. De nafok van Hilda 96 bleef zeer gering want alleen via haar zonen Italië's Hein en Italië's Prins zijn er nog enkele verre nakomelingen.

Geheel anders verging het Johanna die aan de basis staat van ongeveer een derde deel van de huidige veestapel. Het is in dit artikel niet de bedoeling om de gehele Johanna-stam uit te lichten dus gaan we verder met Johanna 61 en haar nakomelingen waar het nu om draait.

Johanna 61, twaalfjarige stammoeder van 5 generaties op het bedrijf

Johanna 61, onopvallend maar sterk

De roodblaar Johanna 61 is een ruim 12-jarige dochter van Italië's Paul. Via achtereenvolgens moeder Johanna 32 (V: Italië's Sam) een koe met bijna 50.000 kg melk en lactatiewaarde 107, grootmoeder Johanna 8 (een knappe keuringskoe maar vader 'onbekend') en overgrootmoeder Johanna 2 (ook bijna 100ton melk, maar ook van haar was de vader 'onbekend') voert ze terug op de oude Johanna. Johanna 61 is altijd een onopvallende koe geweest, sterk en zonder problemen en zeer regelmatig afkalvend. Nu ze ruim 12 jaar is wordt ze wat kwetsbaarder maar haar levensproductie staat inmiddels ook al op meer dan 77.000 kg melk met 4.30%vet en 3.75%eiwit met een gemiddelde lactatiewaarde van 101. In dit verhaal vooral ook aandacht voor haar moederkwaliteiten.

Johanna 90 superproductief

Haar oudste dochter Johanna 90 (V: Italië's Frits) is inmiddels acht jaar oud en zeer productief met lactaties boven 10.000 kg melk. Haar levensproductie is inmiddels ruim 58.000 kg met 3.97%vet en 3.35%eiwit met gemiddelde lactatiewaarde 114. Deze Johanna 90 is op haar beurt de moeder van de derdekalfskoe Johanna 112 (V:Maten's Marco). Een fraaie gerekte en diepe koe met een prima uier en tot fraaie producties in staat, o.a. 3.03 jaar 336 dagen 9365 kg melk 3.95%vet en 3.63%eiwit en lactatiewaarde 117. Ook de jonge volle zus van Johanna 112, Johanna 122 maakt als melkvaars een heel mooie start: in 130 dagen 3416 kg melk met 3.99%vet en 3.41%eiwit en lactatiewaarde 126.

De vierde generatie in de rij wordt gevormd door een jonge melkvaars Johanna 124, dochter van Johanna 112. Deze dochter van Italië's Yoël en is ook zeer melktypische. Ze maakte helaas vanwege voedingsproblemen een ongelukkige start. Haar vaarskalf Johanna 134 vormt de vijfde generatie. Zij is een dochter van Italië's Paulus (It.Paul x Patricia 12).

Meer Johanna's

Naast bovengenoemde vijf generaties op rij zijn er nog meer directe nakomelingen van Johanna 61. Een fraaie sterke en jeugdige en sterk geuierde koe is Johanna 98, een koe hoge gehalten. Van haar zijn er geen nakomelingen op het bedrijf. Wel is er nog de jongste telg van Johanna 61, het kalf Johanna 136 (V: Italië's Hidde) dat op 1 maart geboren werd. Ook Johanna 90 zorgde dit jaar voor een fraai koekalf met als vader Abels Heino 31! En ook Johanna 122 kreeg een mooi koekalf. Veel jonge vrouwelijke loten aan de stam dus. Johanna 112 zorgde dit jaar voor waardevolle nafok in de mannelijke lijn: Italië's Jurrino (V: Italië's Hidde) is in opfok, en ook loopt er nog een pink van haar van Italië's Freerk. Dat het hier om een zeer productieve foklijn gaat is wel duidelijk; hopelijk zorgen deze koeien in de toekomst voor nog meer mooie resultaten op Italië en ook in breder verband.

De vijfde generatie: Johanna 137, in opfok voor een productief leven

Zwanet Faber

juni 2009

Stichting opgericht

Naar de wens van Lammert Huizinga werd de 'Stichting Behoud Genetisch Erfgoed Runderras Groninger Blaarkop, locatie Italië' opgericht. De stichting heeft ten doel om de raszuivere fokkerij van de Italië-fokstal te waarborgen.

'Versterking fokkerij Groninger Blaarkop'

Bovenstaande titel is niet alleen een titel voor deze pagina, maar belangrijker nog, de titel van een netwerkproject. Lees het onderstaande.

Direct betrokkenen bij het Blaarkop ras zijn het eens dat de stierenkeuze en beschikbaarheid voor de Groninger Blaarkop verbetering behoeft om het ras op lange termijn in stand te houden. Dit wordt bevestigd door de resultaten van een Europees project (EURECA, Towards (self)sustainability of European REgional CAttle breeds).

Blaarkop veehouders en veel andere melkveehouders zijn zoekende naar een passend diertype die aansluit bij de diversiteit van veehouderijbedrijven. Er is behoefte aan de ideale koe met een hoge mate van robuustheid. Vanuit het netwerk van Blaarkopveehouders wordt aansluiting gezocht met het traject 'de Landschapskoe 2020'.

In een workshop op Aver Heino (in februari 2008) is de definitie van de 'Landschapskoe 2020' aangescherpt met een specifiekere streefbeeld van het melkveebedrijf: (1) gelegen in landschappelijk waardevolle gebieden, (2) low-input houderijstelsel, (3) hoofdzakelijk grasklaver als ruwvoer, (4) weinig extra voeding en medicijnen, (5) weinig (medische) ingrepen, (6) een arbeidsvriendelijk stelsel, en (7) dieren die niet, of minder, kwetsbaar zijn voor (plotselinge) veranderingen in bedrijfsmanagement. 'De Landschapskoe' beoogt om in interactie met en tussen veehouders fokdoelen, kansen, mogelijkheden en onmogelijkheden voor deze Landschapskoe te verkennen op bedrijfsniveau.

De blaarkophouderij

Het netwerk van blaarkopveehouders ziet mogelijkheden om te leren van andere 'Landschapskoe netwerken' en zal bijdragen aan de discussies vanuit het perspectief van de Blaarkop. De Groninger Blaarkop heeft specifieke sterke eigenschappen en wordt ingezet voor zowel de melkveehouderij, de zoogkoeienhouderij en het natuurbeheer.

In het EURECA project is geconcludeerd dat zwakke punten vooral de fokkerijstrategie en de beschikbaarheid van stieren zijn. Er zijn thans 600 vrouwelijke dieren in de melkcontrole, in het totaal zijn er nog circa 1600 vruchtbare vrouwelijke dieren. Het ras behoort tot de rassen opgenomen in de lijst zeldzame huisdierrassen.

Sterke infrastructuur benutten

De blaarkoppen'wereld' kent een sterke infrastructuur. Er bestaan een drietal actieve regionale fokverenigingen en de (min of meer) overkoepelende Blaarkopstichting. Tevens is er een landelijke commissie die tot taak heeft fotechnische zaken (in het overleg met CRV) te behartigen.

De Blaarkopstichting geeft een periodiek uit (De Blaarkopper) zowel een papierenversie als een digitale. Snelle communicatie en het uitdragen van resultaten is hiermee gewaarborgd. Bij de blaarkoppen ontbreekt een goed gecoördineerd fokprogramma, gedreven vanuit de gezamenlijke rasorganisaties. Een gerichte fokkerijstrategie inclusief een systeem van selectie van stiermoeders en gecoördineerde inzet van stieren dient te worden ontwikkeld, op de drie verschillende gebieden waarop de Blaarkop wordt ingezet.

Er zijn sterke aanwijzingen dat de Blaarkop naast de in het EURECA project genoemde sterke punten ook hoog scoort op de lijst van robuust immuunsysteem (zo is gebleken dat de blaarkop gematigd reageert op een blauwtong besmetting) en waarschijnlijk een bijzondere vetsamenstelling heeft, waarbij vooral het positief afwijkend c-16 gehalte opvalt.

Er is behoefte aan de ontwikkeling en het gezamenlijk vaststellen van fokdoelen voor de Blaarkopfokkerij, in eerste instantie voor de melkveehouderij, maar indien mogelijk ook

voor de zoogkoeien en het natuurbeheer. Vervolgens is er behoefte aan het ontwerpen van een interne organisatie die het mogelijk maakt goede stiermoeders op te sporen en jonge stieren te classificeren en in te zetten.

Projectvoorstel LNV

De Blaarkopstichting heeft daarom besloten een projectvoorstel in te dienen bij het ministerie van LNV en een beroep te doen op subsidiegeld van de EU. Dit project is goedgekeurd als zogenaamd 'praktijknetwerk'.

Aanvragers zijn Jan Wieringa (Warmonderhof) te Dronten, Lodewijk Pool te Bennekom, Siem van der Hulst te Winkel, Sipke Joost Hiemstra van de Genenbank en Wim de Wit te Wageningen.

"Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland"

Enquete basis voor fokkerijstrategie

Inmiddels is er een enquête ontworpen en verzonden aan alle blaarkophouders. De resultaten van deze enquête moeten de basis vormen voor verder ontwikkeling van de fokkerijstrategie. Het is daarom van groot belang dat zoveel mogelijk blaarkophouders deze enquête invullen!

Via De Blaarkopper (en zo mogelijk op kortere termijn via e-mail) houden we u op de hoogte van de voortgang.

Wim de Wit, bestuurslid Blaarkopstichting

mei 2009

Wim de Wit bezoekt bedrijven, hier bij Ruitenburg in Maarsbergen

Fokkerijtips:

Sperma van een eigen stier invriezen?

Wilt u naast de beschikbare KI-stieren van een eigengefokte stier sperma invriezen? Dan kan dat. Is het uitsluitend voor eigen gebruik dan zijn de veterinaire voorwaarden beperkt. Wilt u het later ook beschikbaar stellen aan derden dan zijn er strengere voorwaarden. Ook kunt u eventueel sperma van een eigen stier beschikbaar stellen aan de Genenbank. Voor informatie kunt u contact met ons opnemen.

Het kan ook heel handig zijn om een eigen vat aan te schaffen om daarmee op elk moment het gewenste sperma beschikbaar te hebben.

DNA-onderzoek fokstieren belangrijk

Wilt u van een eigen/natuurlijk dekkende stier een zoon / stierkalf aanhouden voor de fokkerij dan is het voor stamboekregistratie noodzakelijk dat de afstamming via DNA-onderzoek wordt vastgelegd. Hiervoor moet zowel van de vader (en bij KI-stieren is dat onderzocht) en de moeder het DNA-beeld bekend zijn. Neem hiervoor contact op met de afdeling registratie van uw stamboek (CRV of FHRS).

Favoriete koeien

Welke koe is de favoriete van haar eigenaar?

Soms is het een heel opvallende koe, maar vaak is het ook juist die heel onopvallende koe, die daardoor weer erg gaat opvallen. Door met een ander naar je koeien te kijken kom je er soms achter welke koe deze titel zou kunnen krijgen. Zo verging het ook Arjen Boer toen hij voor de eerste keer inspecteur Nico Rietman op bezoek kreeg voor Bedrijfsinspectie. Toen bleek één van de oudste koeien een in het oog springend dier, en daarbij is ze een heel goed productiedier.

De favoriete koe van Arjen Boer, Enumatil:

Afgelopen april kwam de stamboekinspecteur bij ons op bezoek voor een exterieurbeoordeling van ons vee. Sinds onze omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering en de daarna ingezette verdringingskruising van HF naar Blaarkop was ons vee niet meer op uiterlijke schoonheid beoordeeld. De afgelopen 15 jaar - waar blijft de tijd - maakten we steeds gebruik van natuurlijk dekkende stieren uit de stallen van Bakker, Huizinga en Tempel. Anderen laten meekijken in je keuken levert vaak nieuwe gezichtspunten op.

Die ochtend in april liet de inspecteur mij naar Fennechien 66 kijken, zoals ik haar nog nooit gezien had: zo mooi soepel en krachtig zoals ze liep en dat voor een 11-jarige. Ze kreeg 84 punten (85 voor het beenwerk, 83 voor het uier, 87 voor haar frame). Toen maar eens naar de keuken voor koffie en het papierwerk. Fennechien 66 is drachtig van haar 9-de kalf en gaf tot nu toe 55179 kg melk 4.91 vet 3.68 eiwit 115 lw. Ze is een dochter van Italië's Peter, een kort gebruikte KI-stier bij afwezigheid van een eigen stier. Andere stieren in haar stamboom zijn Tops en Altona, een Duitse HF-stier die ik had uitgekozen in 1981 toen ik nog op school zat en volgens mijn vader de stierkeuze maar moest doen, want later zou ik die koeien toch moeten melken en als ik dan zonodig die Amerikaanse stieren wilde gebruiken dan moest ik het zelf maar weten. Fennechien 66 is geen haantje de voorste en haar mankeert nooit wat. De laatste jaren zou ze wat sneller drachtig kunnen worden, vruchtbaarheid is geen sterk punt van de Fennechiens. Haar nafok stelt teleur, 2 dochters kwamen aan de melk maar moesten ons verlaten vanwege te lage productie. Fennechien 110, een dochter van Vincent (een Santos uit Tosca 29 van Tempel) doet het in haar vaarzenlijst wel goed met 106 lw. Al met al was het een leerzame ochtend. Je gaat toch met andere ogen naar je koeien kijken en je laat anderen meekijken. Daarmee zal de stierkeuze wat gemakkelijker en meer weloverwogen worden en dat is van belang op weg naar de blaarkopkoe van de toekomst.

Fennechien 66 een best bewaarde fraaie ruim 11-jarige dochter van Italië's Peter uit een HF-moeder

De favoriete koe van L. Wouda, Amsterdam:

Van een oud-veehouder L.Wouda (voorheen te Aduard, nu woonachtig in Amsterdam) kreeg ik een foto opgestuurd van een fraaie rode blaarkop. De heer Wouda schrijft 'Ook ik ben een 'fan' van het mooie blaarkopkoeienras. In ca. 1935 kocht mijn vader een roodblaar stierkalf bij Olthof in Garnwerd (*de boerderij waar later Pon zijn bedrijf vestigde. red*). Op de foto staat de koe Redje; uiteraard met horens, de sieraad van dit rund'. Koe Redje toont een fraai blaarkoptype; ze is zeer goed in balans, met een goede kwaliteitsuier, prima benen en klauwen en met een mooie kop. Zoon Pieter Wouda schreef via de mail: 'Redje is ca. 1 jaar geleden op vrij hoge leeftijd (ca. 10 jaar) afgevoerd op een moment dat ze er nog goed uit zag. Opvallend aan deze koe was haar karakter; nooit een poot optillen bij het melken; ze had iets onverstoorsaars, d.w.z. dat ze er zich ook weinig van aantrok als je haar een tikje gaf om haar bijvoorbeeld vooruit te laten lopen. Ze was wat klein van stuk maar ze had een fraaie en ruime bespiering; uier en spenen fraai gevormd, beste voorkwartieren. De kleur mooi donkerrood en mooie ronde horens. Ze heeft haar naam eer aan gedaan: ze redde zich bijna altijd zonder hulp van medicijnen of ingrepen. Haar vader was de KI-stier Hugo (V: Gonnie's Ebel). (Op papier was ze 50%G maar in werkelijkheid tenminste 75%). Er is één dochter op het bedrijf op dit moment. Deze heeft Willem 5 als vader. Ze is ook wat aan de kleine kant maar toch dominant in de koppel en ze heeft met 119 de hoogste op het bedrijf'

Redje, dochter van Hugo (V: Gonnie's Ebel); fraai blaarkoptype

Drie keer honderdduizend, en nèt niet!

Uniek; drie 'blaarkoppen' die de afgelopen periode 100-tonner werden. Op zaterdag 17 januari overschreed de roodblaar Marianne 46 van de familie Zuidveld in Garrelswaer de 100 ton. Ze is hiermee de eerste koe op het bedrijf die deze prestatie levert. De moeder van de KI-stier Marnix 8, is hiermee de vierde Kennedydochter die dit presteerde. We feliciteren de familie Zuidveld van harte met dit mooie resultaat.

Een paar weken later overschreden op het bedrijf van Dick Huisman te Stitswerd twee 'roodblaar' koeien de grens van 100.000 kg melk. Een bijzondere prestatie. Tineke (37%G), de moeder van Delthe Timoteus van KI Samen, had een zware uierontsteking gehad en het was nog even spannend of ze het zou gaan halen. Na de monstername is ze drooggezet. Jackelien is nog volop in productie. Met slechts 12%G is ze meer Holstein dan Blaarkop, maar wel roodblaar getekend. De fraaie zwartblaar Margriet PS, met slechts 3% blaarkop, van de familie Dijkstra te Oldeboorn sneuvelde helaas met een levensproductie van ca. 95.000 kg melk met hoge gehalten. Een mooie pink van Bayershoeve Piet krijgt de kans om haar moeder na te streven.

Blaarkoppen in de picture

In het vorige nummer kwam koeienfotograaf Han Hopman aan het woord over zijn passie voor Ebel van Fritema, met als gevolg vijf roodblaar ET-kalfjes van Ebel op het bedrijf van Ben en Armgard Barkema.

Armgard en Ben Barkema met Han Hopman en de Ebelkalfjes
(foto: Holstein International)

Ook bij Cobie de Vreede ontstond een enorme passie voor blaarkoppen, en in eerste instantie ook voornamelijk via de foto's. In een volgend nummer zal Coby zelf meer over haar passie vertellen, maar hier alvast iets erover.

Cobie is al enige tijd samen met Menko Wiersema druk in de weer om zoveel mogelijk materiaal over blaarkoppen te verzamelen. Dit alles moet leiden tot een boek. Het idee voor dit boek ontstond in het kader van de oprichting van museum Veldzicht te Noordwijk (ZH). Menko is vooral bezig om in de historie te duiken en haalt van lieverlee heel wat boven water. Cobie is vooral de boer opgegaan voor de verhalen en het maken van vele foto's. Ook zijn er inmiddels filmpjes gemaakt die te zijner tijd op DVD verschijnen.

Ook schreef Cobie een gedicht over blaarkoppen:

*Wat heb je toch met die koeien?
dat zijn toch beesten
die maar loeien
jawel, dat is allemaal waar
maar er is meer
met deze beesten
want ik praat niet over koeien
die maar loeien, ik heb het over Blaren
en die moeten wij goed bewaren
anders sterven zij uit
en dat wil je niet weten
wij mogen ze niet vergeten
zij laten ons leven
met hun gezond gedrag
hun melk en hun boter
dat is onze motor
voor een gezond bestaan
ga daar maar eens aan!*

Cobie de Vreede 11.10.2007

Kalf Patricia 40 naar Hommo de Vries te Winsum

Tijdens de Groninger Rundveeshow op 24 februari jl. werd het kalf Patricia 40 verloot. Patricia 40 (V: Italië's Hidde) is een fraaie telg uit een oud geslacht dat zijn oorsprong vindt in de Fritema-stal. Patricia werd geboren in de Italië-stal en werd gewonnen door oud-blaarkopfokker Hommo de Vries die toezegde met dit dier raszuivere blaarkoppen te gaan fokken.

Museum Veldzicht geopend

Op zaterdag 28 maart a.s. werd het Streekmuseum Veldzicht in Noordwijk geopend. Daar staan bloembollen, kruiden en blaarkopkoeien centraal. Het museum is gevestigd in de boerderij Veldzicht aan de Herenweg in Noordwijk-Binnen. Deze boerderij is in 1864 gebouwd door Jacobus Hoogeveen, die geboren was op de boerderij Bouwlust ertegenover. Zijn nazaten hadden een gemengd bedrijf én bloembollenbedrijf op Veldzicht. De familie Hoogeveen hield er koeien, varkens en kippen, maar teelde ook hyacinten en andere bloembollen. De laatste bewoner van Veldzicht, Jaap Hoogeveen, overleed in februari 2007.

Het was zijn wens dat boerderij Veldzicht behouden zou blijven als authentiek element in het landschap van de Duin- en Bollenstreek. Daarom werden boerderij Veldzicht en de landerijen ondergebracht in een stichting. Het zomerhuis en bijgebouw werden beschikbaar gesteld aan het Genootschap "Oud Noordwijk" om het te gebruiken als museum. Die had wel oren naar een extra museumruimte, want in het Museum "Oud Noordwijk" aan het Jan Kroonsplein in Noordwijk aan Zee wordt vooral het verleden van Noordwijk als vissersdorp belicht, maar is te weinig ruimte om aandacht te besteden aan het agrarisch verleden van Noordwijk.

In het museum is speciaal ruimte besteed aan de blaarkoppen, waaronder interessant historisch materiaal. Ook is een folder ontworpen waarin tekst en uitleg over de blaarkoppen wordt gegeven. Daarin valt te lezen:

'Alleen bij het Noordwijk binnenrijden kan je de Blaarkop nog in alle glorie in de weilanden zien staan. Bij Voorhout langs de Noordwijkerhoek staan de pinken van boer van der Hulst en aan de overkant zie je in de polder Hoogeweg ook nog een paar blaren lopen. Benader je Noordwijk vanuit Katwijk over de provinciale weg dan is de kudde van Hein Hoogeveen niet te missen en bij de Langervelderslag staan de rode blaren van Gé Warmerdam langs de duinvoet. Dan houdt het in de Bollenstreek bijna op. Met de familie Zeestraten ten zuiden van Hillelegom en Warmerdam en van Rijn langs de Kagerplassen zijn het de laatst overgebleven blaarkopboeren in de Bollenstreek. Tot de zestiger jaren was de Blaarkop de koe van de Bollenstreek en stond ze massaal langs de Oude Rijn tot aan Utrecht. Een echte alleskunster: de juiste melk om zowel boter als magere kaas van te maken, uitstekende mest om de geestgronden vruchtbaar te krijgen en na een leven als melkkoe vanwege het fijne vlees zeer geschikt voor de veteinderij bij Amsterdam, Haarlem en Schiedam'.

Streekmuseum Veldzicht is gevestigd aan de Herenweg 114, 2201 AL Noordwijk. Openingstijden: zaterdag en zondag van 14.00 -17.00 uur en op verzoek tel: 071 3614048.

Eureca en Groene Hart

Conclusies en aanbeveling Eurecaproject

Onlangs verscheen een fraaie brochure als uitgave van het Eurecaproject. In eerdere nummers van De Blaarkopper schreven we al over waar het project zich mee bezighoudt. Meer informatie over het project is te vinden op de website www.regionalcattlebreeds.eu. Op deze website is ook de brochure te vinden en te downloaden (het is wel even 'zoeken'). Op verzoek kan de digitale versie ook door ons toegestuurd worden via mail (richt het verzoek aan zfaber@xs4all.nl).

In de brochure worden de conclusies en aanbevelingen als volgt omschreven (*met toevoegingen van de redactie*): De Blaarkopkoe is een koe met vele kwaliteiten die de laatste jaren ook weer steeds meer gezien worden. De sterke punten van de blaarkopkoe liggen bij de functionele kenmerken, zoals beenwerk, klauwen, vruchtbaarheid en efficiënte voeromzetting. Maar qua melkproductie blijven de koeien duidelijk achter bij de Holstein-koeien. Daardoor is er een sterke daling in het aantal raszuivere blaarkopkoeien geweest. Recentelijk is er een stijging te zien in het aantal dieren en inseminaties doordat de functionele kenmerken weer aan belangrijkheid winnen. De grootte van de populatie en de aanwezige genetische diversiteit daarbinnen blijft een aandachtspunt van het ras. De beperkte stierkeuze worden ook door de blaarkophouders als mogelijke problemen gezien voor het houden van het blaarkopras in de toekomst.

De Groninger Blaarkop is een goed herkenbaar ras. Dit kan gebruikt worden om de bekendheid van het ras weer toe te laten nemen. Dat zal dan resulteren in een bredere inzet. Promotie is erg belangrijk, waarbij het initiatief bij de veehouders en belangenorganisaties ligt. Continuïteit bij de belangenorganisaties is hiervoor wel belangrijk.

Opinie blaarkopveeouders over hun bedrijf

Een onderdeel van het onderzoek, en vermeld in de brochure, was het ondervragen van verschillende groeten veehouders met blaarkoppen en voorheen met blaarkoppen.

De gemiddelde leeftijd van de ondervraagde blaarkopboeren was 50 jaar. Voor 42% zijn de speciale raskenmerken zoals (1) dubbeldoel, (2) soberheid en (3) eiwitgehalte, de voornaamste reden om blaarkoppen te houden. Bedrijfsinkomen door opbrengsten van melk en/of vlees wordt door 29% als tweede reden genoemd. Dat het fijne, vriendelijke dieren in de omgang zijn die makkelijk te houden zijn is voor 33% van de ondervraagden de derde reden.

Een derde deel van de veehouders richt zich op de verkoop van kaas/zuivel op de boerderij en/of de verkoop van vlees van ossen. Ook de verkoop van fokstiertjes wordt genoemd. De veehouders die gestopt zijn met blaarkoppen gaven als voornaamste reden de lagere melkproductie t.o.v. Holsteins en daarnaast vonden zij dat er een beperkte keuze van stieren was en geen goede ondersteuning van een fokprogramma voor de Groninger Blaarkop.

Genetische analyse; inteelt en verwantschap

In het kader van het onderzoek werden de verwantschap en de gemiddelde inteelt in de Blaarkoppopulatie berekend in de periode tussen 1970 en 2007.

Op basis van de gegevens tussen 1980 en 2005 is de inteelttoename berekend op 0.09% per jaar. Dit komt overeen met een inteelttoename van 0.48% per generatie, bij een generatie-interval van 5,5 jaar. Opmerkelijk is dat voor het, toch nog al omvangrijkere, MRIJ-ras de inteelttoename zich nagenoeg op hetzelfde niveau bevindt. Algemeen geldt dat de inteelttoename maximaal 0,5% per generatie mag zijn.

De kritieke grens is dus bereikt, tenminste in theorie.

Een dier is ingeteeld als beide ouders familie van elkaar zijn. Het maakt niet uit of de ouders zelf ingeteeld zijn of niet. Dus de inteelt van de stier wordt niet doorgegeven aan zijn nakomelingen. Inteelt wordt onvermijdelijk als alle dieren gemiddeld steeds een beetje meer verwant aan elkaar worden. Bij inteeltbeperking is het dus belangrijk om de toename van verwantschap op rasniveau te beperken.

De gemiddelde verwantschap stijgt met name als een bepaalde KI-stier (te)veel invloed krijgt. Dit pleit voor de noodzaak van het inzetten van meer stieren via KI.

Kansen en bedreigingen

De grootste kansen voor het blaarkopras liggen bij de hernieuwde interesse in het ras voor kruisingen met Holsteins. De nieuwe generatie veehouders zijn meer gericht op duurzaamheid en efficiëntie, waardoor de blaarkopkoe weer in beeld komt. Daarnaast ligt er nog een grote kans voor de Groninger Blaarkop in veehouder met een bredere doelstelling; niche-producten, regionale concepten, zorg, biologisch, passend in landschap, toerisme, natuurmelkerij. De grootste bedreiging is de kleine populatie, met risico op inteelt en de beperkte stierkeuze. Een andere bedreiging is de afschaffing van de melkquotering, het gevoerde milieubeleid en de trend naar schaalvergroting en efficiëntere melkproductie.

Conclusies en aanbevelingen Groene Hart

Voor veehouders is het niet altijd zo gemakkelijk om tijd vrij te maken om mee te doen aan een project. Een zeer gevarieerde groep van acht melkveeouders met voornamelijk blaarkoppen werd bereid gevonden. Deze acht veehouders in het Groene Hart die deelnamen aan het verkennende onderzoek door CLM in samenwerking met de Blaarkopstichting noemen de uitkomsten en conclusies de 'Uitdagingen voor 2009 en verder'. Het project werd gefinancierd door de provincie Zuid-Holland.

Het optimaliseren van de bedrijfssystemen waarin blaarkoppen een plaats hebben is één van de punten, met vooral ook aandacht voor kwaliteit en kwantiteit van de specifieke blaarkopproducten. Ook beweidingssystemen met het oog op het kwetsbare gebied. Belangrijk in het geheel van de toekomst van de blaarkopfokkerij ook in het Groene Hart is het opstarten van een fokprogramma gericht op bijvoorbeeld een fokwaarde voor soberheid waarmee de voerefficiëntie kan worden vastgelegd op dierniveau; het vastleggen van DNA-informatie van dieren; het ontwikkelen van een praktisch eenvoudig programma stierprestaties vast te leggen; in de fokkerij aansturen om 'meerrichtingen' fokkerij d.w.z. zowel de melk als ook aandacht voor de vleesrichting.

Vermarketing van vlees, melk en melkproducten als streekeigen product en/of bedrijfseigen product; vermarketing van de Blaarkop als natuurweider; het uitwerken van randvoorwaarden voor veehouders en terreinbeheerders m.b.t. de inzet van de Blaarkop etc.; Vermarketing biodiversiteit: onderzoeken van de mogelijkheden voor een compensatie voor het productie-verlies bij het houden van Blaarkoppen (Biodiversiteitscompensatie). **En heel belangrijk:** Door de lagere productie en daardoor meer koeien per quotum, is de mestruimte op blaarkopbedrijven eerder vol, terwijl de mestproductie per dier lager is. Dit vraagt, zolang het beleid uitgaat van forfaits, om **lagere mestforfaits voor blaarkoppen** (zoals voor de Jersey al gelden). En ook heel belangrijk: goede PR en communicatie. Geïnteresseerden kunnen via de mail de rapportage opvragen via zfaber@xs4all.nl

Zwanet Faber

juni 2009

Uit de oude doos

Als ik op een heerlijke zomerse middag binnenzit achter mijn computer omdat er nog een verhaal moet komen voor 'Uit de oude doos', denk ik 'en nu maar hopen dat men het leest'. Eerst heb ik de oude Keurstamboekers van zolder gehaald en doorgeplozen wat mogelijk interessant is. Lang niet alles kan zomaar klakkeloos worden overgenomen, hoewel die verhalen op zich allemaal heel interessant zijn. Vroeger toen ik een jaar of 15 was waren er twee hoogtepunten in een jaar als het om De Keurstamboeker ging: het Blaarkopnummer elk jaar in de maand juni en het Kerstnummer in december. Het Blaarkopnummer stond vanzelfsprekend boordevol blaarkopinformatie, en in het Kerstnummer toch ook altijd wel enkele artikelen. Toch wel 'goede oude tijd' denk ik nu. Ons blad De Blaarkopper vervult nu in feite die functie, en dus ga ik er weer voor. Deze keer iets over een paar stieren die heel belangrijk geweest zijn namelijk Frits van Asinga en Gustaaf 7. Aardig is om te lezen hoe de beoordeling van de onderdelen destijds plaatsvond (daarbij in gedachten hebbend het elders in dit nummer geplaatste 'dochtertevreedenheidsformulier').

Twee Preferente stieren in 1963

In het Kerstnummer van 19 december 1963 staan van twee stieren het 'Rapport van de keuring op afstammelingen' gepresenteerd. Het gaat om de roodblaar Frits van Asinga en de zwartblaar Gustaaf 7. Beiden werden in dat jaar Preferent verklaard. Daarmee waren het topkfstieren met zeer goede verdienste. Hun invloed werd daardoor groot maar hing toch vaak ook af van de capaciteiten van de zonen.

Frits van Asinga

Deze stier werd geboren op 14 mei 1958 bij Diekhuis te Warfsum. Als kalf werd hij aangekocht door E. Bosma te Rutten bij wie hij als volwassen stier werd opgenomen met B+84 punten. Als 4-jarige ging hij naar het bedrijf van H. Angenent te Woubrugge (grootvader van Elfstedentochtwinnaar Henk Angenent). Als 5-jarige ging hij naar Kl Via Nova te Hazerswoude, vanwaar hij in 1962 als 8-jarige werd afgevoerd. Bij het onderzoek in september 1963 werden praktisch alle nog levende dochters (33 rood- en 2 zwartblaren) bezichtigd. Frits van Asinga was ingeteeld op Achilles 2 (die de roodfactor gehad moet hebben). Achilles 2 was de vader van zowel moeder Magda van Asinga als ook van vader Okko, beiden roodblaar uit twee zwarte ouders. Maar Magda en Okko waren ook van hun beider moederskant verwant omdat die beide de preferente Reinder van Alma als vader hadden. Magda van Asinga werd omschreven als een koe van uitgesproken best type, met een sprekende kop en beste uier; op haar voorhand zou men iets aan kunnen merken. Ze werd in het Keurstamboek opgenomen met AB88 punten en A voor uier. De vader van Frits 'Okko' is nooit een opvallende stier geweest. Aangezien zowel Achilles 2, diens vader Apollo en ook Reinder van Alma preferent verklaard werden, was Frits een stier met veel excellentie in zijn afstamming.

De dochters werden omschreven als: 'Zeer uniform, typisch en normaal tot goed ontwikkeld. Aan hun correcte, gave bouw zouden ze dooreengenomen iets meer behangenheid mogen paren. Hun uiers zijn ruim en zeer soepel, doch de voorkwartieren konden meer dan eens beter gevormd zijn.' In onderdelen omschreven: 'De koppen zijn mooi gevormd en sprekend. De horens zijn als regel goed van vorm en stand, doch soms iets te recht. De hals is goed van lengte, doch wel eens wat armgespierd. De borst is voldoende ruim, doch zou in doorsnee iets dieper mogen zijn. De ribben zijn meestal goed gewelfd, doch zouden in een aantal gevallen even langer hebben gekund. Rug en lendenen zijn sterk en voldoende gespieerd. De veelal ruime kruisen zijn als regel vierkant en goed

aangezet, doch soms iets heupig. De dijen zijn vlak en meestal ook lang. Staartstuk en banden zijn goed; de staart is doorgaans fijn en goed van lengte. Het droge beenwerk is correct en wordt goed gebruikt. Huid en haar zijn van goede tot zeer goede kwaliteit. De zeer soepele uiers zijn in de meeste gevallen voldoende sterk aangehecht. Naast de goed ontwikkelde achterkwartieren komen niet zelden wat opgetrokken en ook wel iets minder fraai gevormde voorkwartieren voor. De spenen zijn goed van afmetingen, doch de voorspenen vertonen meer dan eens een wat afwijkende stand. De melkaderen zijn goed ontwikkeld.

Qua productie was Frits vooral een gehaltenvererver, zeker fraaie eiwitgehalten. De huidige invloed van Frits van Asinga loopt voornamelijk via Prins van Fritema.

Gustaaf 7

Deze stier was de zevende zoon van de belangrijke fokkoe Geertje op het bedrijf van de familie Schuiringa te Frytsum. Vader Reina's Zoon was in die tijd een veel gebruikte fraaie stier. Gustaaf 7 werd geboren op 24 maart 1956 en ging als eenjarige naar Kl Uithuizen. Hij werd gekeurd met B79 punten en werd als driejarige geslacht vanwege tekortkomingen qua exterieur. Moeder Geertje was in die tijd een heel bekende koe met een al even gewaarde fokkoe als moeder: Josien. Beiden werden preferente stammoeder evenals de grootmoeders. Geertje werd vooral bekend door haar eerste kalf, de stier Gustaaf (3441S). 'Deze heeft ervoor gezorgd dat ze bekend staat als de moeder van wellicht de qua exterieur beste blaarkopstier uit de historie', aldus C.J. Oostveen in 1963 in De Keurstamboeker. Gustaaf 3441 werd op oudere leeftijd gekeurd met ruim 90 punten en werd in 1949 onbetwist NRS-kampioen in Den Bosch. Hij vererfde ook een prima exterieur en ook de productie was vooral bij de oudere dieren goed. In Zuid-Holland / Utrecht heeft hij veel invloed gehad, en zijn genen zijn nog aanwezig in de veestapel van stal Meijenhorst van Ruitenburg te Maarsbergen. Zijn preferentschapskeuring kon niet doorgaan omdat er op dat moment nog te weinig dochters in leven waren.

Halbroer Gustaaf 7 kreeg die kans wel. Bij diens preferentschapskeuring waren vrijwel alle op dat moment in Groningen aanwezige dochters aanwezig; 78 stuks. Zijn dochters werden als volgt omschreven: 'De dochters van Gustaaf 7 vormen een grote mate van uniformiteit in een goed tot zeer goed type. Voorts zijn ze dooreengenomen goed ontwikkeld, solide gebouwd en hebben zij overwegend goed gevormde, soepele uiers.' In onderdelen als volgt omschreven: 'De koppen zijn bijna steeds goed gevormd en sprekend. Als regel zijn de horens goed van vorm en stand, hoewel ook te rechte horens voorkomen. In de meeste gevallen is de hals wat licht en soms ook iets kort. De borst is goed van ruimte en diepte. De schouders zijn voldoende tot goed aangesloten. Soms komen iets open hazelegers voor. De ribben zijn vrijwel steeds lang en gewelfd; de flanken zijn voldoende tot goed van diepte. De rug is voldoende sterk en gespieerd; de lendenen zijn bovendien niet zelden breed. De kruisen zijn doorgaans ruim en goed van maatverhoudingen. Soms mocht de aanzetting iets rechter en de afwerking wat beter zijn en in een aantal gevallen komen iets holle kruisplaten voor. De dijen zijn lang en vlak. Het staartstuk is voldoende fijn; de banden zijn soms iets lang. De staart is goed van lengte en fijnheid. Het beenwerk is dooreengenomen droog en goed van zwaarte. Niet zelden zijn de achterbenen wat extra gebogen en meer bij uitzondering komt iets fijn beenwerk voor. De gang is vlot. De kwaliteit van huid en haar is goed. De lange soepele uiers zijn bijna steeds goed aangehecht. Soms konden de voorkwartieren wat meer ontwikkeld zijn en ook is de uier wel eens iets

gedeed. Stand, vorm en speenplaatsing der spenen zijn gewoonlijk goed. De melkaderen zijn goed ontwikkeld.' Gustaaf 7 was zeker ook prima productievererf met verhoging van zowel de hoeveelheid melk als vetgehalte, terwijl het eiwit op het rasgemiddelde zat. De invloed van Gustaaf 7 loopt via enkele dochters waarvan in de huidige fokkerij het vooral Reina 8 is die via Reinder 2 van Alma als vader van Wouter van het Lageland nog invloed heeft.

Dochters van zowel Frits van Asinga als Gustaaf en zijn halfbroer Gustaaf 7 streden in de 60-er jaren dikwijls om de kampioenstitels op regionale en landelijke keuringen.

Gustaaf 3441

De oudste Gustaaf heeft - zoals ook uit het hiervoor gemelde blijkt - de meeste furore gemaakt, niet alleen door zijn eigen verschijning maar zeker ook door zijn nafok.

Ooit werd uitgezocht op welke dochters van welke stier hij de beste resultaten gaf, en dat bleken de dochters van Frietostam te zijn. Gustaaf heeft in 1958 voor het laatst dienst gedaan zodat zijn laatste vaarzen kalfden in 1960. Daarna zijn er nog een zeer beperkt aantal koeien met diepvriessperma (in die tijd een revolutionaire methode) geïnsemineerd. In 1957 was de gemiddelde productie van zijn tweejarige dochters 2731 kg melk met 3.86%vet in 311 dagen. In 1962 gaven 1344 melkvaarzen van hem 2805 kg melk met 3.87%vet. In die tijd had de tbc-bestrijding veel invloed op de producties. Bij het ouder worden van zijn dochters werd het beeld steeds gunstiger met een zeer duidelijke productiestijging zeker ook qua vetgehalte.

Opvallend is geweest dat er, voor zover bekend, nooit een zware geboorte van Gustaaf-kalveren is geweest. Zij kwamen altijd klein ter wereld en liepen hun achterstand snel in.

Inteelt en verwantschap als doelbewuste keuze

De moeder van de Gustaven, Geertje, leverde tenminste één keer een vaarskalf: Gertie. Een knappe verschijning want ze werd als vaars al opgenomen met AB87 punten en haalde meermalen hoge noteringen op keuringen. Haar vader was de sterk ingeteelde stier Jumbo (4700S); meerdere dieren kwamen vele keren voor in zijn afstamming. Bij de combinatie met Geertje was er wel sprake van enige bloedaansluiting, maar de verwantschap was gering.

G.Kruizinga schreef daarover in De Keurstamboeker van 5 april 1962: 'Bezien we de afstamming van Gertie wat nader dan zien we dat zowel de moeder van Jumbo als van Gertie oorspronkelijk afstammen van Jantje 2 (4780KS). Verder blijkt uit de vaderlijke helft dat herhaaldelijk gebruik is gemaakt van de nakomelingen van de op Adelbert (preferent!) ingeteelde koe Alberdina 2. Daarnaast gaat de verwantschap tussen Jumbo en Geertje niet verder dan de gemeenschappelijke groot/over-overgrootmoeder Gitta. Gitta was een koe die in haar tijd een uitzonderlijk hoog vetgehalte had: 4.50%.'

'Hoewel er in de veefokkerij steeds een groot aantal raadsels zullen blijven bestaan, menen we toch, ook al is het achteraf opgemerkt, dat de paring Jumbo x Geertje foktechnisch verantwoord was. Was er bij deze paring van nauwe inteelt niet zo zeer sprake, toch was dit een kruising van de in praktijk bewezen prima fokdieren, die door hun aan de fokker bekende goede eigenschappen van hun (gemeenschappelijke) voorouders, de hoop wekte dat het uit deze paring voortkomende jonge dier veel van die goede eigenschappen in zich zou herbergen', aldus G.Kruizinga.

Gertie werd op haar beurt moeder van een fraaie dochter namelijk Gertie 2 en enkele minder bekende dochters en ook de stier Gerlof die via KI weer redelijk wat invloed kreeg. Steeds werd weer doelgericht bloedaansluiting gezocht.

Vergelijking heden en verleden

Met het lezen van voorgenoemde ervaringen valt een duidelijk beeld te krijgen van hoe de ontwikkelingen in het blaarkopras in de vorige eeuw geweest zijn. Eigenschappen als laatrijheid die zich uiten in het feit dat blaarkopvaarzen zich soms zeer jeugdig tonen, soms 'vaarsjes' zijn, en vervolgens wel doorgroeien naar een goed ontwikkelde koe, en ook qua productie even meer tijd nodig hebben om op niveau te komen, ziet men dus ook duidelijk bij een invloedrijke stier als Gustaaf 3441. Evenzo kunnen heden ten dage binnen een kleine populatie als het blaarkopras bepaalde stieren (te)veel invloed krijgen. Juist daarom is het van groot belang dat bijgehouden wordt hoe de fokkerij van de stieren is, niet alleen op papier maar zeker ook de praktijkervaringen van de veehouders zijn daarbij van groot belang.

Maar ook familie- en lijnenteelt spelen binnen de fokkerij een grote en belangrijke rol. De echte 'F'okkers fokken op gevoel maar met verstand van zaken maken zij bewuste afwegingen van wat ze wel en niet in hun veestapel willen aan hebbelijkenheden en onhebbelijkenheden. Fokken met een stier uit een eigen koefamilie wordt hiermee interessant.

Van dit gevoel voor en verstand van fokken kunnen degenen die gebruik maken van de stieren van dergelijke bedrijven profiteren. Het is voor een ieder heel interessant om van de families in de eigen stal eens een overzicht uit te werken en te zien welke dieren veel invloed hebben.

Onderzoek naar eigenschappen o.a. op basis van DNA-informatie is daarmee juist voor kleine rassen van groot belang. Zo kan bijvoorbeeld de Kappa caseïne-factor gemakkelijk worden bepaald en misschien ook de vetsamenstelling. Van enkele KI-stieren is dit reeds onderzocht.

Het Louis Bolkinstituut doet een onderzoek naar de Fundamentfokkerij en neemt in dat geheel ook de fokkerij op enkele blaarkopbedrijven mee. We zijn benieuwd naar de uitkomsten. In het kader van het Eurecaproject is gekeken naar de inteelt en verwantschap (zie elders in dit nummer). De blaarkop praktijkervaringen wijzen op wellicht veel minder problemen met inteelt dan op basis van de theorie mag worden verwacht, immers: de blaarkopfokkerij is in het verleden doorspekt met inteelt en van erfelijke gebreken is eigenlijk nooit echt sprake geweest (zeker als vergeleken wordt met de zwartbontfokkerij), sterker nog: daardoor blijft inteelt mogelijk.

Ik hoop dat u als lezer van dit artikel en nabeschouwing bij 'Uit de oude doos' interesse gekregen hebt in de aan de orde zijn ontwikkelingen en zaken die projectmatig uitgewerkt kunnen worden. Interessante ontwikkelingen waarmee we hopen dat de blaarkopfokkerij nieuwe impulsen krijgt.

Zwanet Faber

juni 2009

Tip:

Sperma eigen stier invriezen?

Wilt u sperma laten invriezen van een eigen stier, dan kunt u voor informatie contact opnemen met Henk de Bruijn, tel: 0487 542848 / 06 53817164 of info@hb-ki.nl
Website: <http://www.hb-ki.nl/sperma.htm>

Tip:

Kamperen bij een blaarkopboer?

Lijkt het u leuk om tijdens uw vakantie ook blaarkoppen te zien? De familie Berenpas, Mosselseweg 3 in Vorden (Gld) heeft een camping en blaarkoppen. Tel: 0575 556743
Website: www.deprinsenhoeve.nl

Mooie plaatjes

In deze dubbeldikke De Blaarkopper is er ruimte voor enkele mooie plaatjes.

Relaxte blaarkoppen in de potstal van Ruys te Barchem

De productieve moeder van Fred van Suddendorf: Johanna 78. Zij vindt haar oorsprong in de Italië-stal waar de Johanna's zo productief zijn. Fred Reinders over deze koe; zie pag.11.

Een relaxte Doortje laat zich niet van de wijs brengen

*Bijschrift bij een foto uit 1930:
'Tijdens de Lopster Markt (Loppersum(Gr) was het traditie om met een koe met een gekleurd lint om de buik door het dorp te gaan en het dier daarna te slachten. Deze foto werd genomen bij de slagerij van H.Bleker aan de Wirdumerweg te Loppersum.*

Johanna 112 is de middelste van vijf generaties Johanna op Italië. Deze fraaie dochter van Matens Marco is hoogproductief. (zie pag.12)

Vraag & Aanbod

Stierenverkoopboekje

Zoals de meest lezers wel bekend zal zijn verschijnt er elk jaar begin november een Verkoopboekje met informatie over stieren die te koop zijn. Dit boekje wordt samengesteld door verenigingen van blaarkopfokkers. Het boekje wordt toege-
stuurd aan de leden van deze verenigingen en ook via de mail aan andere mogelijke geïnteresseerden. De verkoop van stieren gaat meestal het hele jaar door en het boekje heeft dan ook een langere tijd waarde dan uitsluitend voor dat moment. De leden van de verenigingen ontvangen in september een formulier waarmee ze de stieren voor verkoop kunnen aanmelden.

Mocht u stieren via dit boekje voor verkoop willen aanbieden, maar u bent geen lid van één van de verenigingen, dan kunt u zich aanmelden als lid (zie pagina 3 'Podium').

Zoekt en vindt, ook blaarkoppen op Marktplaats

Er zijn meerdere manieren om aan blaarkoppen te komen, van boer tot boer, via een veehandelaar of via een telefoontje naar de Blaarkopstichting (geen bemiddeling; alleen maar als 'doorgeefluik').

Ook via de website Marktplaats.nl worden regelmatig blaarkoppen te koop aangeboden.

Hoogdrachtige halfbloed blaarkopvaarzen te koop

Wegens overcompleet 4 zwartblaar en 2 roodblaar (50%G) vaarzen te koop. Hoogdrachtig: kunnen afkalven in augustus! Lodewijk Pool, Bennekom tel: 0318-417413

Oude blaarkopspullen gevraagd

Hebt u oude foto's over? Ik ontvang ze graag: Zwanet Faber

Beste KI-waardige vleesstier gevraagd:

Een beste 100% blaarkop vleesstier. Moet beslist stamboek zijn met prima afstamming. KI-waardig met hoge gezondheidsstatus. We willen zien of het mogelijk / interessant is om speciaal voor de vleesveehouderij een beste blaarkopstier via KI beschikbaar te stellen.

Aanmelding bij: Wim de Wit tel: 06 53703220

Beste stieren voor KI gevraagd:

De Blaarkopstichting wil ook in het kader van het bovengenoemde project graag op het spoor komen van KI-waardige stieren voor verbreding van de melkveehouderij.

Aanmelding bij: Zwanet Faber tel: 0512 546659

Eenjarige blaarkopstieren te koop gevraagd:

Per direct: ongeveer eenjarige blaarkopstieren voor natuurweiderij voor vleesproductie.

Dhr. Broenink, Langeveen (Ov) tel: 0546 681246

Bemiddeling bij aan- en verkoop

Voor zowel de verkoop als de aankoop van beste stierkalveren met prima afstamming, en bemiddeling in de aan- en verkoop van vrouwelijk blaarkopvee, kunt u contact opnemen met Theo van Zwieten, tel: 06 53403029

Advertentie

Ruitenburg
VLEES EN VLEESWAREN

Met deze advertentie willen we u informeren over de voortgang van het Blaarkopproject. Het grootste project voor de Blaarkop tot nu toe in Nederland. Met hulp van ons ras willen we koeien en boeren houden in Natuurgebieden, het milieu verbeteren en een goede prijs krijgen voor onze producten. We kopen zo veel mogelijk nuka's aan met een zuivere blaarkop (87,5% of meer) als vader, en betalen daar een plus op boven de prijs die u normaal ontvangt. Ook nemen we graag uw gezonde uitstoot-blaarkopkoeien (50% of meer G) af en betalen daar een plus op afhankelijk van het "soort". De familie Boeder is u graag van dienst om meer informatie te geven. Slagerij Ruitenburg heeft de eerste Blaarkopvleesproducten gemaakt. De kwaliteit van het vlees is veel belovend. Zo goed zelfs dat we het aandurven 5 september voor beleidsmakers en betrokkenen een grote Blaarkopbarbecue te geven. Dit zou wel eens de aftrap kunnen zijn voor de verkoop van Blaarkopproducten onder merk! Uiteindelijk zullen in honderden restaurants en kantines Blaarkopproducten te koop zijn!!

Handel en afmesten

Klaas Boeder – 06-53749539

Hunland – 06 22692505

Begeleiding en advies

Ben Barkema – 06-51914539

Zomervoordeelactie bij het BRS!

ACTIE:

Het BRS heeft inmiddels de sperma-voorraad van Sunny 1 overgenomen. En u profiteert daarvan!

Tot 1 maand na verschijnen van deze Blaarkopper geldt:

- spermapijs Sunny 1 € 10/dosis excl. 6% BTW bij levering via KI (geen extra distributiekosten).
- Bij levering in eigen vat geldt: € 7,50/dosis excl. 6% BTW bij minimale afname van 25 doses.
- € 6/dosis excl. 6% BTW bij minimale afname van 50 doses.

Verder geldt voor melkcontrolebedrijven: bij aankoop van sperma van Leo 4 kunt u eenzelfde aantal doses sperma van (een) andere stier(-en) (uitgezonderd Sunny 1) uit ons pakket kopen voor de helft van de prijs!

Sunny 1

- * duurzame koeien
- * hoge gehalten
- * ander bloed

Leo 4

- * moeder hoge levensproductie
- * Mix x Italiëna
- * evenredig gebouwde, diepe, brede stier

BESCHIKBARE BLAARKOPSTIEREN:

Naam	Kleur/ bloedv.	Afstamming
Sunny 1	R 8G	Harry x Tarzan 241
Mina's Cor	R 7G	Cor v/d Meeden x H. Victor
Santos Rf	Z 6G	Mix x FA Superstar
Woltman	R 7G	Italië's Frits x Italia's Sam
Mina's Frits	R 7G	Italië's Frits x Roberto
Hemko	Z 8G	It. Gerko x Meijjenhorst Waldo
Italië's Johannes	Z 8G	Hilda's Victor x Italië's Frits
Italië's Jaap	Z 8G	Italië's Johannes x It. Frits
Appie van Luxemburg	R 7G	Matens Marco x Italië's Harrie
Leo 4	Z 8G	Mix x Italië's Italiëna

Spermapijs: alle bovenstaande stieren € 12,50/dosis excl. 6% BTW bij levering via KI (wij betalen de distributie-kosten voor u). Voor levering in eigen vat geldt bij afname van min. 25 doses een prijs van € 10/dosis excl. 6% BTW, bij afname van min. 50 doses € 9/dosis excl. 6% BTW.

MRIJ-basis

Kg melk	% vet	% eiwit	Cel- getal	Vrucht- baarheid	Frame	Uier	Benen	Besp.	AV	% eiwit	Vrucht- baarheid	Vlees- index
-325	+0,15	+0,11	96	104	94	98	104	101	97	+0,32	115	111
-859	+0,18	-0,02	98	106	91	97	101	104	97	+0,19	116	119
-214	+0,10	-0,04	104	99	98	98	102	-	95	+0,17	109	102
+160	-0,04	-0,13	88	104	101	95	98	94	93	+0,08	114	111
+105	+0,23	-0,05	91	102	98	101	98	98	98	+0,16	112	115
-880	-0,08	+0,07	101	101	93	98	104	105	98	+0,28	111	109
-144	-0,03	-0,10	92	104	101	98	103	98	98	+0,11	114	107
-85	+0,11	-0,10	97	102	-	-	-	-	-	+0,11	112	104
Opvallende pinken												
Moeder al ruim 80.000 kg melk en nog steeds in productie												

Zwartbont-basis

Kg melk	% vet	% eiwit	Cel- getal	Vrucht- baarheid	Frame	Uier	Benen	Besp.	AV	% eiwit	Vrucht- baarheid	Vlees- index
-325	+0,15	+0,11	96	104	94	98	104	101	97	+0,32	115	111
-859	+0,18	-0,02	98	106	91	97	101	104	97	+0,19	116	119
-214	+0,10	-0,04	104	99	98	98	102	-	95	+0,17	109	102
+160	-0,04	-0,13	88	104	101	95	98	94	93	+0,08	114	111
+105	+0,23	-0,05	91	102	98	101	98	98	98	+0,16	112	115
-880	-0,08	+0,07	101	101	93	98	104	105	98	+0,28	111	109
-144	-0,03	-0,10	92	104	101	98	103	98	98	+0,11	114	107
-85	+0,11	-0,10	97	102	-	-	-	-	-	+0,11	112	104
Opvallende pinken												
Moeder al ruim 80.000 kg melk en nog steeds in productie												

Waar voor uw geld met... Appie van Luxemburg

(Maten's Marco x Italie's Harrie)

KI-code: 39-379

Kleur: rood

Prijs: 12 euroldosis

Beschikbaar: aanvraag

- **Outcross**
- **Moeder 80.000 kg melk**
- **3.95% eiwit**
- **Robuuste nakomelingen**
- **Beste pinken**

Uw rendement, onze inzet

CRV KLANTENSERVICE

Nederland ☎ (088) 00 24 440

België ☎ (078) 15 44 44 (toets 1)

www.crv4all.com

Aan:

Bij onbestelbaar retour aan:

De Blaarkopstichting
p/a: Schuur 5
9205 BE DRACHTEN

*Stelt u toezending niet langer op prijs, heeft u adreswijzigingen of weet u meer geïnteresseerden dan kunt u dit melden bij de Blaarkopstichting:
e-mail: zfaber@xs4all.nl of bij Zwanet Faber 0512 546659*

De fraaie kop, met brede snoet en grote neusgaten, van Monalisa van Henk Muller te Zuidhorn.

Een mooi plaatje: Rika en Riekje, moeder en dochter in 2007, van Frits Schuitemaker te Lutjegast, van origine afkomstig uit de stal van Menno Keur te Garrelsweer.

De Blaarkopper wordt financieel gesteund door:

Rabobank West-Groningen www.rabobank.nl
Makelaardij Boelens Jorritsma www.boelensjorritsma.nl
Koomans-Achterhof Agrarische Makelaardij
www.koomans-achterhof.nl

Als per jaar tenminste € 250,- wordt gedoneerd, wordt uw naam + mailadres of tel. hier vermeld.

*Het volgende nummer van 'De Blaarkopper' verschijnt in november 2009, mocht u hierin fokmateriaal te koop willen aanbieden, dan dienen de gegevens **vóór 15 oktober 2009** bij de redactie binnen te zijn.*